

Alkotmánybíróság részére
1015 Budapest,
Donát u. 35-45.

Tárgy: Alkotmányjogi panasz indítvány
Ügyszám: IV/1225-1/2020

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/01225-2/2020	
Érkezett:	2020. SZEPT. 02. <i>Személyesen</i>
Példány:	1
Melléklet:	9 db <i>lv</i>
Kezelőiroda:	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

mint **Indítványozó** dr. Nagy Andrea Ilona ügyvéd

útján – meghatalmazás **1. szám** alatt csatolva - az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: „**Abtv.**”) 27. § alapján a t. Alkotmánybíróság IV/1225-1/2020. ügyszámú, az Abtv. 55. § (3) bekezdése alapján kiadott és az Indítványozó jogi képviselője által 2020. augusztus 3. napján átvett tájékoztatására és hiánypótlásra felszólítására hivatkozással harminc napon belül eleget teszek hiánypótlási kötelezettségemnek - a felhívásban foglaltaknak megfelelően - az eredeti beadvány kiegészítésével - a kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalva.
A fentiek alapján az alábbi - kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő a t. Alkotmánybíróság főtákarának IV/1255-1/2020. ügyszámú hiánypótlási felhívása alapján - az eredeti beadvány kiegészítésével egységes szerkezetben.
Az Abt. 52. § (1) (1b) f) bekezdése szerinti határozott kérelem

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság Mfv.I.10.009/2020/4 számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Az Indítványozó álláspontja szerint a Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság Mfv.I.10.009/2020/4 számú támadott ítélete sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, R) cikk (2) bekezdésében és 28. cikkében foglaltakat, továbbá a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjogot, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvét, az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében, valamint a XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglaltak és az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésben foglalt jó hírnévhez való jogot.

A Kúria Mfv. I.10.009/2020/4. számú ítélete **2. számú mellékletként** csatolva.

Az Abt. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet

alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Ugyanakkor az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja szerint az Alkotmánybíróság a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja értelmében az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

Az Abt. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Az Alaptörvény 25. cikke értelmében:

„(1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

(2) A bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, a közigazgatási határozatok törvényességéről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról és törvényben meghatározott egyéb ügyben.

(3) A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.”

A bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 24. § (1) bekezdése értelmében a Kúria

„a) elbírálja - törvényben meghatározott ügyekben - a törvényszék, továbbá az ítélőtábla határozata ellen előterjesztett jogorvoslatot,

b) elbírálja a felülvizsgálati kérelmet,

c) a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,

d) elbírálja a jogegységi panaszokat,

e) joggyakorlat-elemzést folytat a jogerős vagy véglegessé vált határozattal befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát,

f) dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,

g) dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról, és

h) eljár a hatáskörébe tartozó egyéb ügyekben.”

A 2011. évi CLXI. törvény 27. § (1) bekezdése szerint pedig a Kúria kollégiuma az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében figyelemmel kíséri a bíróságok gyakorlatát, és véleményt nyilvánít a vitás jogalkalmazási kérdésekben. A joggyakorlat-elemző csoport vezetőjének felkérésére a kollégiumok közreműködnek a joggyakorlat-elemző munkában.

A Kúria az Alaptörvény 25. cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott feladatának ellátása körében jogegységi határozatokat hoz, elbírálja a jogegységi panaszokat, joggyakorlat-elemzést folytat jogerős vagy véglegessé vált határozattal befejezett ügyekben, valamint közzéteszi az 51. alcímben foglaltak szerint az ott meghatározott, a Kúria által hozott határozatokat.

Ezek értelmében a Kúria határozatainak jogértelmezést segítő és az alsóbb bíróságok részére iránymutató feladata is van. A Kúria Mfv.I.10.009/2020/4 számú ítélete az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Mindez ahhoz vezet, hogy az ítéletben foglalt téves jogszabály-értelmezést /alkalmazás/ a Kúria iránymutató tevékenységéből fakadóan az alsóbb bíróságok is átvesszik, ezáltal még több Alaptörvény-ellenes határozatot generálva. Még a jogban jártas emberben is jogbizonytalanságot okoz, amennyiben az országosan egyedi hatáskörrel rendelkező bíróság – Kúria döntése, ezen alkotmányossági szűrőn nem áll meg (tovább megy), további jogsérelmek következnek be. Ez a tény is hivatkozott ítélet megsemmisítése mellett szól.

Az Abtv. 29. §-ban foglalt befogadhatóság kérdésével kapcsolatban hivatkozunk arra a 3/2013. (II.14.) AB határozat indokolására, ahol az Alkotmánybíróság egyrészt a morális elégtétel okán, másrészt a jövőre nézve megfogalmazható alkotmányossági szempontok miatt a korábbi gyakorlatától eltérően értelmezte ezt a feltételt. Megjegyezzük, hogy az Abtv. 29.-ában foglaltak vaglyagosságából az is következik, hogy a panasz akkor is befogadható, ha az indítványozó alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést fogalmazott meg, de a felvetett probléma az ügy érdemét nem befolyásolta.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja értelmében az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Hivatkozunk a Kúria jogértelmezési tevékenységére: 25/2017. számú munkaügyi elvi határozat, 3/2014. (III.31.) KMK vélemény a munkaviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeinek egyes kérdéseiről, 6/2016.(XI.28. KMK vélemény a munkaviszony jogellenes megszüntetés jogkövetkezményei egyes kérdéseiről.

Az Alkotmánybíróság 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozata az Alkotmánybíróság ügyrendjéről 30. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát az előadó alkotmánybíró késedelem nélkül megvizsgálja. Ha a panasz visszautasításának feltételei nem állapíthatók meg, a panaszt be kell fogadni. A (2) bekezdés értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az alkotmányjogi panaszt, ha

„a) az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek nem állnak fenn,

b) a felvetett alkotmányossági problémát az Alkotmánybíróság az Abtv. 31. §-a szerint korábban már elbírált,

c) az indítványozó érintettsége nem állapítható meg, vagy azt nem jogosult terjesztette elő,

d) az indítvány elkészített, és igazolási kérelemnek nincs helye vagy az indítványozó igazolási kérelmet nem terjesztett elő vagy azt az Alkotmánybíróság elutasította,

e) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit nem merítette ki,

f) az indítvány elbírálása nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe,

g) a hiánypótlás vagy egyéb nyilatkozat elmaradt, amely az ügy elbírálását ellehetetleníti,

h) az indítvány egyéb okból nem felel meg a törvényi feltételeknek.”

A hivatkozott a)-h) pontban foglaltak nem állnak fenn az alábbiak szerint:

- a) Az Abtv. 29. §-a értelmében az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Mindezt a jelen indítványban igazoljuk.
- b) Indítványozó nyilatkozik az Abtv. 31. §-a alapján, hogy a felvetett alkotmányossági problémát az Alkotmánybíróság korábban még nem bírálta el.
- c) az Indítványozó érintettségét a jelen indítvány 1. d) pontjában igazoljuk.
- d) az Indítványozó az indítványt és annak hiánypótlását határidőben terjesztette elő, amelyről a jelen indítvány 1. c) pontjában nyilatkozunk bővebben.
- e) az Indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, ezt a tényt az indítvány 1. b) pontjában igazoltuk.
- f) az Indítvány elbírálása az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében ugyanis az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- Ezen feltételek fennállását a jelen indítványban igazoljuk.
- g) az Indítványozó hiánypótlási kötelezettségének az Abtv. 55. § (3) bekezdésében foglalt 30 napos határidőben (felhívás kézhezvétele 2020. augusztus 3., hiánypótlás teljesítése 2020. szeptember 2.) eleget tett a jelen indítvány 1. c) pontjában foglaltak alapján.

Nyilatkozunk és az alábbiakban igazoljuk, hogy az AB Tü. határozata az Alkotmánybíróság ügyrendjéről 30. § (2) bekezdésében foglaltak egyike sem áll fenn.

Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Az Abtv. 52.§ (1b) b) a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét.

[REDACTED] Indítványozó az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági ügy felperese, az alábbi ügyben kezdeményezem eljárás lefolytatását.

A Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság Mfv.I.10.009/2020/4 számú ítélete rendelkező része szerint a Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperes 5.218.000,- Ft végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezi a perköltségre és illetékre is kiterjedően, az elsőfokú ítéletet e részében megváltoztatva a felperes végkielégítés megfizetésére irányuló keresetét elutasítja, egyebekben a jogerős ítéletet hatályban fenntartja.

Az Alaptörvény 28. cikk-ben a Felülvizsgálati tevékenységet folytató bíróság részére előírt tevékenységét működését szabályozza "A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy

módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

A Kúria eljárása során nem volt figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében írtakra, ítéletében nem komplexen alkalmazta a 2011. évi CXCV. tv. 193.§. és a 69.§ (9) bek e) pontját ezzel megsértve az Alaptörvény XXVIII. cikke által részemre biztosított alapjogot, miszerint

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Nem, mint jogszabály alkalmazó, hanem mint jogszabály alkotó járt el, ezzel a jogellenes munkaviszonyom megszüntetésének jogi elismerésétől ellentétesen, az anyagi és erkölcsi jogsérelmem kompenzálása nem történt meg, jogos érdekem és jogi helyzetem sérült. A Kúria döntése ellen jogorvoslatra nincs mód.

Az Indítványozó álláspontja szerint a Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság Mfv.I.10.009/2020/4 számú támadott ítélete sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, R) cikk (2) bekezdésében és 28. cikkében foglaltakat, továbbá a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjogot, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvét, az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében, valamint a XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglaltak is és a VI. cikk (1) bekezdésben jó hírnévhez való jogot.

Röviden összefoglalva az, hogy az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdéséből is következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjog gyakorlatilag csak akkor biztosított, ha a peres eljárás során a bíróság a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikkének figyelembevételével azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi. Amennyiben a bíróság az Alaptörvény 28. cikkének mellőzésével jár el, azaz a jogszabályokat nem céljuknak megfelelően, a közjó érdekében alkalmazza, sérül a jogállamiság követelménye, a hatalommegosztás elve és a tisztességes bírósági eljárás, valamint a jogorvoslat nem biztosított, amely egyben alapjogi sérelmet is eredményez.

Azáltal, hogy a Kúria a támadott ítéletben azzal indokol, hogy a Kttv. 193. §. (5) bekezdése nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére és ezáltal az Indítványozónak (felperesnek) nem jár végkielégítés, nem jogértelmező, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási feladatot látott el, a jogszabályt felülírta, hiszen a Kttv. 193. § (5) bekezdése nem mondja ki, hogy az átalány-kártérítésen felül nem jár végkielégítés.

A jogbiztonság követelményével összefüggésben Indítványozó hivatkozik arra, hogy egy szabályozás felülírása, kitágítása a Kúria részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, és sérti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvét. A jogállamiság elvéből, követelményéből következik, hogy a jogértelmezés nem

válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. A Kúria önkényesen döntött a támadott ítéletben, amelynek eredményeképpen sérült a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.

Azáltal, hogy a Kúria a támadott ítéletében azt rögzítette, hogy az Indítványozónak (felperesnek) nem jár végkielégítés - noha a végkielégítéshez való joga a Kttv. 69. §-a alapján fennáll - diszkriminatív módon megsértette az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvét. Ugyancsak sérült az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése is, amely szerint Magyarország külön intézkedésekkel védi többek között a nőket és az időseket, azáltal, hogy a Kúria nem ítélte meg a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján járó végkielégítést, noha annak egy része (4 havi végkielégítés) a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján az időseket támogató rendelkezésként került rögzítésre, miszerint a végkielégítés mértéke négyhavi illetmény összegével emelkedik, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg. A jogellenes felmondás eredményeként – noha a bizalomvesztés nem állhat fenn – a Kúria nem ítélte meg a végkielégítést, az Alaptörvény XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglaltak is sérültek szociális biztonságra vonatkozó követelmény és az időskori megélhetés biztosításához való jog. A támadott ítélet rendelkezése, amely szerint nem jár végkielégítés az Indítványozónak arra enged következtetni, hogy a bizalomvesztés a továbbiakban is fennáll, amely ellehetetleníti az Indítványozó azon törekvését, hogy csaknem 20 éve folytatott szakmájában helyezkedjen el, szakképzettségének megfelelően, ezáltal sérül az Indítványozó Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében foglalt joga a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához. Tekintettel arra, hogy az építésügyi hatóságnál dolgozó köre rendkívül zárt kör, az alkalmazottak ismerik egymást. A hír elterjedésével, hogy az Indítványozónak nem ítélte meg a Kúria a végkielégítést, az alkalmazottak és a vezetőség arra következtet a Kttv-ben foglaltak alapján, hogy a bizalomvesztés az Indítványozóval szemben továbbra is fennáll, ezért sérült az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti jó hírneve.

Ezért indítványoztam alkotmányjogi panasz eljárást a Kúria döntése ellen, amiben kértem az ítélet alaptörvény ellenességének megállapítását és az ítélet megsemmisítését.

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az ügyben eljáró valamennyi bíróság megnevezése és a bírói döntések száma:

Felperes: Indítványozó

Alperes: [REDACTED] a továbbiakban: "Alperes")

Első fokon eljáró: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
általa meghozott ítélet sorszáma: 52.M.112/2017/49.

Másodfokon eljáró: Fővárosi Törvényszék,
általa meghozott ítélet sorszáma: 8.Kf.650180/2019/5

Felülvizsgálat:

Az Alperes által kezdeményezett felülvizsgálat során eljáró a Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság,
általa meghozott ítélet sorszáma: Mfv.I.10.009/2020/4.

A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése:

Indítványozó 2007. március 1-től állt [REDACTED] Polgármesteri Hivatalnál közzolgálati jogviszonyban körzetes építész, irodavezető helyettes, munkakörben. 2015. december 1-től építésügyi irodavezetőnek nevezték ki főosztályvezetői besorolással.

Alperes 2016. december 9-én kelt a közzolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 63. § (2) bekezdésének e) pontjára hivatkozással felmentéssel bizalomvesztés címén 2017. február 11-ei hatállyal az Indítványozó (Felperes) közzolgálati jogviszonyát megszüntette. Mentésítette a felmentés teljes időtartamára a munkavégzési kötelezettség alól és rögzítette, hogy a Kttv. 69. § (9) bekezdés e) pontja alapján nem jogosult végkielégítésre.

Az Indítványozó, mint Felperes határidőn belül keresetet nyújtott be Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz és kérte a felmentés jogellenességére tekintettel a Kttv. 193. § (5) bekezdése alapján 20 havi illetményének megfelelő átalány-kártérítés, valamint 10 havi illetménynek megfelelő összegű végkielégítés megfizetését annak figyelembevételével, hogy a közzolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnt meg.

Indítványozó keresete összecszerúségét indokolta bizonyítási kötelezettségének teljes körűen eleget tett.

Az Indítványozó keresetében és az eljárás során igazolta, hogy a 20 havi átalány-kártérítés áll arányban az öt ért sérelemmel, míg a végkielégítés körében arra hivatkozott, hogy a közzolgálati jogviszonya 1999. április 1-től állt fenn, és az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnt meg, így ennek figyelembevételével 10 havi végkielégítés illeti meg. Mind az első fokon, mind a másodfokon eljár bíróságok helyt adtak kereseti kérelmének. Az elsőfokú ítélet 3. szám alatt mellékelve, a másodfokú ítélet 4. szám alatt mellékelve.

Elsőfok:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

52.M.112/2017/49. számú ítélet rendelkező része:

A bíróság a 2016. december 9. napján kelt felmentés jogellenességére tekintettel kötelezte az Alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek húsz havi illetménynek megfelelő átalány kártérítés címén [REDACTED] Ft-ot, végkielégítés címén [REDACTED] Ft-ot és ezen összegeknek 2017. február 11-től a kihzetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatot.

Az ítéletben az elsőfokú bíróság a kártérítés és a végkielégítéssel kapcsolatban a következők szerint indokolt:

III. A jogellenesség jogkövetkezményei

A Kttv. 193. § (5) bekezdése szerint, ha a kormányzati szolgálati jogviszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szűntették meg jogellenesen, a kormányzati szolgálati jogviszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a kormánytisztviselő részére – az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján – legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalány kártérítést kell fizetni.

A (6) bekezdés értelmében a bíróság a kártérítés mértékének megítélésakor figyelembe veszi, hogy a kormánytisztviselő mennyiben tett eleget a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének (kárenyhítés). A Kttv. 193. § (3) bekezdése kimondja, hogy nem kell megtéríteni az illetménynek (egyéb járandóságnak), illetve a kárnak azt a részét, amely máshonnan megtérült vagy kellő gondosság mellett megtérülhetett volna. A kellő gondosság elmulasztásának különösen azt kell tekinteni, ha a kormánytisztviselő az állami foglalkoztatási szervvel nem működik együtt a munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése érdekében, nem köt álláskeresői megállapodást, illetve az e szerv által felajánlott – a foglalkoztatás elősegítéséről szóló jogszabályban foglalt feltételekre tekintettel – megfelelő munkahelyet elutasítja, továbbá maga nem keres aktívan munkahelyet. A bíróság a kellő gondosság elmulasztásának az elmaradt illetmény, egyéb járandóságok, illetve a kormánytisztviselői kár megtérítésével kapcsolatos következményét az eset összes körülményének mérlegelése alapján állapítja meg.

Az Indítványozó a húsz havi átalány kártérítés indokaként hivatkozott egyrészt arra, hogy bár álláskeresőként nyilvántartásba vette a Pest Megyei Kormányhivatal [REDACTED] [REDACTED], ugyanakkor mivel a felmentés indoka bizalomvesztés volt, azt a tájékoztatást kapta, hogy ebben az esetben nem fogják tudni kiközvetíteni. Értékelné kérte azt a körülményt is, hogy ezt követően csak számottevően alacsonyabb munkabérért és munkakörben tudott [REDACTED] [REDACTED] elhelyezkedni. Értékelné kérte továbbá, hogy az alperes a perbeli intézkedésével kilátástalan helyzetbe hozta, mivel életkorából adódóan eleve nem tud ugyanolyan, vagy hasonló feltételeket biztosító munkáltatónál elhelyezkedni, mint az alperesi munkahely volt.

Indítványozó, mint felperes igazolta, hogy 2017. április 25. napján álláskeresőként történő nyilvántartásba vételének megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő a Pest Megyei Kormányhivatal [REDACTED] Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által kiállított azon ügyfél közvetítési napló kivonatát, mely szerint a Hivatal a felperes részére az Flt?. alapján megfelelő munkahelyet a 2017. április 25. és 2018. május 9. közötti időszakban felajánlani nem tudott, így kiközvetítés nem történt.

Az ügyben tanúként meghallgatott [REDACTED] jegyző vallomása is alátámasztotta –, hogy a felperes a felmentését követően pályázatot nyújtott be a Budapest [REDACTED] Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Építésügyi Iroda vezetői pozíciójára, azonban végül azt nem ő nyerte el.

Az Indítványozó (Felperes) végül 2018. május 10. napjától helyezkedett el határozatlan idejű közszolgálati jogviszonyban [REDACTED] beruházási szakreferens munkakörben, úgy hogy a 20 éves I. és II. fokú építéshatósági gyakorlat és tudás mellőzésével, pályát kellett módosítania.

A felperes csatolta továbbá a Budapest Főváros XI. Kerület Újbudai Polgármesteri Hivatal Humánpolitikai vezetőjének 2019. január 21. napján kelt azon tájékoztatását, mely szerint 2017. február 11. és 2018. május 10. közötti időszakban nem volt meghirdetve ezen Polgármesteri Hivatal által építéshatósági osztályvezetői állás. Csatolta továbbá ugyanebben a tárgykörben Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzatának jegyzője által 2019. január 21. napján kiállított nyilatkozatot, mely szerint Budapest Főváros XIII. Kerületi Polgármesteri Hivatala a 2017. február 11. és 2018. május 10. közötti időszakban nem hirdetett építéshatósági osztályvezetői álláshelyet.

Ugyanígy csatolta Budapest Főváros XVIII. Kerület Pestszentlőrinc – Pestszentimrei Polgármesteri Hivatal címzetes főjegyzője által 2019. január 22. napján kiállított tájékoztató levelet, mely szerint

2017. február 11. és 2018. május 10. közötti időszakban nem volt ezen Polgármesteri Hivatalban meghirdetve építéshatósági osztályvezetői állás.

A bíróság megállapította, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettsége sohasem lehet parttalan (e körben hivatkozott a BH 1987.450 számú eseti döntésre), amely kimondja: „A kárenyhítési kötelezettségnek határt szab egyrészt az, hogy annak teljesítése ne jelentsen a károsult számára aránytalanul nagy terhet, másrészt az a józan gazdasági megfontolás, amely szerint a kárenyhítés célja a károsultat ért vagyoni hátrány csökkentése és nem a károkozónak a kártérítéstől való mentesítése”.

A bíróság rögzítette, hogy a felperes a Kttv. 193. § (3) bekezdésében foglalt szempontok alapján az őt terhelő kárenyhítési kötelezettségnek eleget tett. Az illetékes Állami Foglalkoztatási Szervvel munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése érdekében együttműködött, ugyanakkor a Foglalkoztatási Szerv igazolása szerint részére munkahelyet felajánlani nem tudtak. A felperes ezen túlmenően maga is keresett munkahelyet (pl. a XII. Kerületi Önkormányzat építésügyi iroda vezetői állásának megpályázása, továbbá 2018. május 10. napjától [REDACTED] el is helyezkedett.).

A bíróság a felperes által végül megjelölt húsz havi illetménynek megfelelő átalány kártérítést nem tartotta eltúlzottnak. Ennek mérlegelése során figyelemmel volt egyrészt arra, hogy a felperes a felmentés időpontjában már 60. életévét betöltötte [REDACTED] ezért nem vitásan az életkora miatt az elhelyezkedési lehetőségei is csekélyek, ebből következően megállapítható, hogy a munkáltató intézkedésének következményei a felperes személyét érintően súlyosak. Nemcsak az Indítványozó kora, hanem az a tény is, hogy az építőipar területén a nők pályamódosítási lehetősége korlátozott, ugyanakkor a munkáltató jogos igénye, hogy a szakterületen ne legyen pályakezdő a munkavállaló.

Azt is értékelte továbbá, hogy a felmentés időpontjában a felperes már kilenc (17 nap híján 10 éve) éve állt az alperesnél jogviszonyban, irodavezetői pozícióban és a jogellenes munkáltatói intézkedés kettévágta a felperes közigazgatási karrierjét. E körben figyelembe vette, hogy a felperes az alperesnél betöltött irodavezetői pozícióval szemben új munkáltatójánál jelentősen alacsonyabb pozícióban, beruházási szakreferensként tudott elhelyezkedni, továbbá azt is, hogy az alperesnél irodavezetőként elért havi [REDACTED] összegű illetményével szemben az új munkáltatónál betöltött munkakörével összefüggésben az illetménye [REDACTED] Ft, vagyis ebben is jelentős csökkenés következett be. A bíróság továbbá azt is értékelte, hogy a munkáltató által elkövetett jogsértés nem minősíthető csekélynek, a szubjektív indokokra és szempontokra alapított, bizalomvesztés okán kiadott felmentés jogellenessége ugyanis a bíróság álláspontja szerint súlyos jogsértésnek minősül. Ezért a bíróság a kereset szerint marasztalta az alperest húsz havi illetménynek megfelelő átalány kártérítésben.

A bíróság azzal az alperesi érveléssel sem értett egyet, hogy a felperes a végkielégítésre ne tarthatott volna igényt. E körben a következőképpen indokolt:

Kttv. 69. § (1) bekezdése szerint a kormánytisztviselőt – a (9) bekezdésben foglalt kivétellel – végkielégítés illeti meg, ha kormányzati szolgálati jogviszonya felmentés vagy államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése következtében szűnik meg.

A Kttv. 69. § (9) bekezdés e) pontja értelmében végkielégítésre nem jogosult a kormánytisztviselő, ha méltatlanság vagy bizalomvesztés címén mentették fel.

Mivel a felperes a bizalomvesztés okán kiadott felmentés miatt nem részesült végkielégítésben, ebből következik, hogy amennyiben az ezen a jogcímen kibocsátott felmentés jogellenes, úgy a felperes jogosulttá válik a végkielégítésre.

A Kttv. 69. § (1) bekezdése értelmében ugyanis amennyiben jogviszonya felmentéssel (tehát nem bizalomvesztésre alapított felmentéssel) szűnt volna meg, úgy a felperes jogosult lett volna a végkielégítésre. *Az alperes pedig a felperes által megjelölt tíz havi végkielégítés mértékét és annakösszszerűségét nem vitatta (43. sz. jkv., 2. oldal, utolsó előtti bekezdés).*

Az elsőfokú bíróság ítéletével a 2016. december 9. napján kelt felmentés jogellenességére tekintettel kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek húsz havi illetménynek megfelelő átalány-kártérítés címén [REDACTED] végkielégítés címén [REDACTED] és ezen [REDACTED]

Ft + ÁFA összegű perköltséget.

Az alperes fellebbezett az ítélet ellen. *Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést. Fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte, valamint a felperes kötelezését perköltség megfizetésére. Másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a marasztalási összeg csökkentését, valamint a fellebbezési eljárással kapcsolatban jogtanácsosi munkadíjként felmerült másodfokú perköltség megfizetését kérte. A végkielégítés körében az alperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a Kttv. rendelkezéseibe ütköző módon ítélte meg a felperes részére a megállapított 20 havi illetménynek megfelelő átalánykártérítésen felül végkielégítést, tekintettel arra, hogy a jogviszony esetleges jogellenes megszűntetése következményeit illetően a Kttv. 193. § (5) bekezdését kell alkalmazni. Ezzel szemben a végkielégítés jogintézménye arra az esetre szolgál, amennyiben a felmentés jogszerű, funkciója a jogviszony jogszerű megszűntetésével járó hátrányok kompenzálása. Ennek megfelelően a végkielégítés megfizetésére vonatkozó kereseti kérelemnek nincs jogcíme, az teljeséggel megalapozatlan, az elsőfokú bíróságnak a végkielégítés megfizetésére vonatkozó kereseti kérelmet el kellett volna utasítania.*

Másodfok

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 8.Kf.650180/2019/5. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Megállapította a másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, annak alapján a bizonyítékok Pp. 206. §-nak megfelelő mérlegelésével a tényállást helyesen rögzítette és helytálló az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése is. Ítéletét az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával kellően részletesen megindokolta, amivel a másodfokú bíróság is egyetértett. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése alapján a helyes indokaira is tekintettel hagyta helyben.

Az átalány-kártérítés és a végkielégítés körében a következőket rögzítette az ítélet (18-19. oldal).

Az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében az összes körülményt figyelembe véve állapította meg a húsz havi illetménynek megfelelő átalány-kártérítést. A másodfokú bíróság nem látott okot a döntése felülmérlegelésére, az általa megítélt húsz havi illetménynek megfelelő átalánykártérítés mérséklésére. Ugyancsak nem értett egyet a késedelmi kamatfizetéssel összefüggésben az alperes által kifejtettekkel. A Kttv. 193. § (5) bekezdés alapján megítélt átalánykártérítés a károsodás bekövetkeztével, azaz a jogviszony megszűntetésével válik esedékessé, amelynek időpontja a

megjelölt jogszabályi rendelkezés értelmében nem módosult a jogellenesség bíróság általi megállapításának eredményeként.

Az elsőfokú bíróság kellően indokolta az alperes által előterjesztett bizonyítási indítvány mellőzését, azzal a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

A végkielégítéssel kapcsolatban is helytálló az elsőfokú bíróság jogi álláspontja, hiszen a felperes a bizalomvesztés okán kiadott felmentés miatt nem részesült végkielégítésben, ebből következően amennyiben az ezen a jogcímen kibocsátott felmentés jogellenes, úgy a végkielégítésre jogosulttá válik. **Nem foghat helyt az alperes arra való hivatkozása sem, hogy az átalány-kártérítésbe benne foglaltatik az elmaradt végkielégítés.**

Az Alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő: Az Alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyzését és a „jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát” kérte akként, hogy az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a Kúria a felperes keresetét utasítsa el és kötelezze perköltség megfizetésére.

Másodlagosan kérte, hogy a jogerős ítélet hatályon kívül helyzésével és a „jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalával” az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva a marasztalási összeget a felperes 13 havi illetményének megfelelő összegre, ■■■■■ forintra csökkentse. Álláspontja szerint a jogerős ítéletben sérült a Kttv. 63. § (2) bekezdés e) pontja, 66. §-a, 76. § (2) bekezdése, a 193. § (3) (5) (6) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdése. A végkielégítés kérdésével kapcsolatban az Alperes úgy érvelt, hogy az átalány-kártérítés összegén felüli végkielégítés megállapítása a Kttv. 193. § (5) bekezdésébe ütközik. Ezen rendelkezés alapján a köztisztviselő kizárólag átalány kártérítésre jogosult, azonban a jogszabály sem elmaradt járandóságról, sem elmaradt végkielégítésről nem tesz említést, és a végkielégítés megfizetésére vonatkozó munkáltatói kötelezettség a Kttv. egyéb rendelkezéseiből sem vezethető le. Az Alperes álláspontja szerint a Kttv. jogszabályi rendelkezéseit összességükben áttekintve megállapítható, hogy a végkielégítés jogintézménye arra az esetre szolgál, amennyiben a felmentés jogszerű, a funkciója a megszüntetéssel járó hátrányok kompenzálása. Ezzel szemben a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként a Kttv. 193. § (5) bekezdésére, a 2 - 24 havi illetménynek megfelelő átalány-kártérítés, és kizárólag csak ez a jogkövetkezmény kerülhet meghatározásra. A végkielégítéssel szemben az átalány-kártérítés funkciója a jogellenes jogviszony megszüntetésből eredő hátrányok kompenzálása, és ebben benne foglaltatik az esetleges végkielégítés összege is. Az Indítványozó Felperes nem értett egyet ezen érveléssel, hiszen a Kttv. 193. § (5) bekezdésében foglalt átalány-kártérítés teljes más jogcímen jár, mint a végkielégítés, a végkielégítés nem vonható a Kttv. 193. § (5) bekezdése szerinti kárátalányba.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.I.10.009/2020/4. számú ítélete

Ítéletének rendelkező része:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperest ■■■■■ végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezi a perköltségre és illetékre is kiterjedően, az elsőfokú ítéletet e részében megváltoztatva a felperes végkielégítés megfizetésére irányuló keresetét elutasítja, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek ■■■■■ forint áfa együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes, mint Indítványozó kéri a t. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság Mfv.I.10.009/2020/4 számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Indítványozó kijelenti és az első- és másodfokú bíróság határozatainak, valamint a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítéletének csatolásával igazolja, hogy számára a jogorvoslati lehetőség már nincs biztosítva. Az első- és másodfokú eljárásban a kereseti kérelmének teljes mértékben helyt adott az első és másodfokon eljáró bíróság, az alperes pedig kezdeményezte az ítélet felülvizsgálatát, amely eljárás ugyancsak lezárult, a Kúria Mfv.I.10.009/2020/4 sorszámú ítélete 2. számú mellékletként csatolva.

Indítványozó tekintetében tehát fennáll az alkotmányjogi panasz eljárás megindításának feltétele, vagyis a rendes jogorvoslati lehetőségek kimerítése.

Indítványozó hivatkozik az Ügyrend 32. § (3) bekezdésére, amely alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdése és a 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának nincs helye, ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt még nem bírálta el. Indítványozó nyilatkozik arról, hogy az ügyben volt felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, amely lezárult, ennek megfelelően jelenleg nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás, ebből következően alkotmányjogi panasz benyújtásának van helye. A Kúria ítélete ellen a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 271.§ (1) bekezdése e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak, ha a határozatot a Kúria hozta. Indítványozó nyilatkozik továbbá arról, hogy perújítást nem kezdeményezett az ügyben.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A sérelmezett döntést (Kúria Mfv.I.10.009/2020/4 sorszámú ítélete) az Indítványozó 2020. április 30. napján vette át elektronikus úton dr. Szamosi Katalin ügyvéd útján [REDACTED]

[REDACTED] jogi képviselőjén keresztül (átvételi igazolása **5. számú melléklet**). Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 30. § (1) bekezdése értelmében: „Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.” Mindezek alapján a jelen alkotmányjogi panaszt az Indítványozó határidőben terjesztette elő **2020. június 26. napján.**

Az Alkotmánybíróság IV/1225-1/2020 ügyszámú az Abtv. 55. § (3) bekezdése alapján kiadott és az Indítványozó jogi képviselője által 2020. augusztus 3. napján átvett tájékoztatására és hiánypótlásra felszólítására hivatkozással harminc napon belül Indítványozó eleget tesz hiánypótlási kötelezettségének - a felhívásban foglaltaknak megfelelő határidőben - 2020. szeptember 2. napján - az eredeti beadvány kiegészítésével - a kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalva.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

Az Abtv. 1. § a) pontja meghatározza egyedi ügy fogalmát: a természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jogát vagy kötelezettségét, jogos érdekét vagy jogi helyzetét érintő vagy eldöntő bírósági eljárás.

A jelen alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés (a Kúria Mfv.I.10.009/2020/4 sorszámú ítélete) az alkotmányjogi panaszt benyújtó személy jogait vagy érdekeit érinti. A csatolt bírósági ítéletekkel Indítványozó igazolja, hogy az elsőfokú, a másodfokú eljárásban és az alperes által kezdeményezett felülvizsgálati eljárásban felperesként járt el. Indítványozó hivatkozik arra, hogy a polgári eljárásokban az alperes, a felperes, a beavatkozó, büntetőügyekben a terhelt érintettsége nem kíván külön bizonyítást.

Az Abt. 27. § (2) bekezdése értelmében jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,

a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,

b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy

c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed. A fentiek és a csatolt okiratokkal igazoljuk, hogy az Indítványozó a bírósági eljárásban és a felülvizsgálat során fél volt, felperesi minőségben.

Indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés (a Kúria Mfv.I.10.009/2020/4 sorszámú ítélet) felperese, amely az Abtv. 52. § (1b) a) pontja szerinti jogosultságát megalapozza.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Abtv. 27. §-a alapján alább bizonyítjuk, hogy az ügy érdemében meghozott döntés (felülvizsgálati eljárásban a Kúria Mfv.I.10.009/2020/4. sorszámú határozata) az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sérti az Abtv. 52. § (1b) b) pontja szerint:

A bekövetkezett alapjogsérelem:

A Kúria a Mfv.I.10.009/2020/4. sorszámú ítéletével – amellyel a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperest [REDACTED] végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezte a perköltségre és illetékre is kiterjedően, az elsőfokú ítéletet e részében megváltoztatva a felperes végkielégítés megfizetésére irányuló keresetét elutasította, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta – a felperes, mint Indítványozó alábbi Alaptörvényben biztosított jogát sértette meg:

Az Indítványozó álláspontja szerint a Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság Mfv.I.10.009/2020/4 számú támadott ítélete sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, R) cikk (2) bekezdésében és 28. cikkében foglaltakat, továbbá a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a jogorvoslatihoz fűződő alkotmányos alapjogot, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvét, az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében, valamint a XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglaltak is és a VI. cikk (1) bekezdésben jó hírnévhez való jogot.

Az Alaptörvény 28. cikk-ben a Felülvizsgálati tevékenységet folytató bíróság részére előírt tevékenységét működését szabályozza "A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

A Kúria eljárása során nem volt figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében írtakra, ítéletében nem komplexen alkalmazta a 2011. évi CXCV. tv. 193.§. és a 69.§ (9) bek e) pontját ezzel megsértve az Alaptörvény XXVIII. cikke által részemre biztosított alapjogot, miszerint

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Nem, mint jogszabály alkalmazó, hanem mint jogszabály alkotó járt el, ezzel a jogellenes munkaviszonyom megszüntetésének jogi elismerésétől ellentétesen, az anyagi és erkölcsi jogsérelmem kompenzálása nem történt meg, jogos érdekem és jogi helyzetem sérült. A Kúria döntése ellen jogorvoslatra nincs mód.

Röviden összefoglalva az, hogy az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdéséből is következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjog gyakorlatilag csak akkor biztosított, ha a peres eljárás során a bíróság a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikkének figyelembevételével azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi. Amennyiben a bíróság az Alaptörvény 28. cikkének mellőzésével jár el, azaz a jogszabályokat nem céljuknak megfelelően, a közjó érdekében alkalmazza, sérül a jogállamiság követelménye, a hatalommegosztás elve és a tisztességes bírósági eljárás, valamint a jogorvoslat nem biztosított, amely egyben alapjogi sérelmet is eredményez.

Azáltal, hogy a Kúria a támadott ítéletben azzal indokol, hogy a Kttv. 193. §. (5) bekezdése nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére és ezáltal az Indítványozónak (felperesnek) nem jár végkielégítés, nem jogértelmező, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási feladatot látott el, a jogszabályt felülírta, hiszen a Kttv. 193. § (5) bekezdése nem mondja ki, hogy az átalány-kártérítésen felül nem jár végkielégítés.

A jogbiztonság követelményével összefüggésben Indítványozó hivatkozik arra, hogy egy szabályozás felülírása, kitágítása a Kúria részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, és sérti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvét. A jogállamiság elvéből, követelményéből következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. A Kúria önkényesen döntött a támadott ítéletben, amelynek eredményeképpen sérült a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.

Azáltal, hogy a Kúria a támadott ítéletében azt rögzítette, hogy az Indítványozónak (felperesnek) nem jár végkielégítés - noha a végkielégítéshez való joga a Kttv. 69. §-a alapján fennáll - diszkriminatív módon megsértette az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvét is. Ugyancsak sérült az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése is, amely szerint Magyarország külön intézkedésekkel védi többek között a nőket és az időseket, azáltal, hogy a Kúria nem ítélte meg a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján járó végkielégítést, noha annak egy része (4 havi végkielégítés) a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján az időseket támogató rendelkezésként került rögzítésre, miszerint a végkielégítés mértéke négyhavi illetmény összegével emelkedik, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg. A jogellenes felmondás eredményeként – noha a bizalomvesztés nem állhat fenn – a Kúria nem ítélte meg a végkielégítést, az Alaptörvény XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglaltak is sérültek szociális biztonságra vonatkozó követelmény és az időskori megélhetés biztosításához való jog. A támadott ítélet rendelkezése, amely szerint nem jár végkielégítés az Indítványozónak arra enged következtetni, hogy a bizalomvesztés a továbbiakban is fennáll, amely ellehetetleníti az Indítványozó azon törekvését, hogy csaknem 20 éve folytatott szakmájában helyezkedjen el, szakképzettségének megfelelően, ezáltal sérül az Indítványozó Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében foglalt joga a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához. Tekintettel arra, hogy az építésügyi hatóságnál dolgozó köre rendkívül zárt kör, az alkalmazottak ismerik egymást. A hír elterjedésével, hogy az Indítványozónak nem ítélte meg a Kúria a végkielégítést, az alkalmazottak és a vezetőség arra következtet a Kttv-ben foglaltak alapján, hogy a bizalomvesztés az Indítványozóval szemben továbbra is fennáll, ezért sérült az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti jó hírnévhez való jog.

Az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezései:

Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése értelmében „Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

Az Alaptörvény 28. cikke „**A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.** A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló **javaslat indoklását** kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” Az Alaptörvény XXVIII. cikkével összhangban értelmezve: „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. (2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése alapján: „(1) **A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.** (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és fogyatékkal élőket.

Az Alaptörvény XIX. cikk (1) és (4) bekezdése úgy rendelkezik) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának **szociális biztonságot nyújtson.** Anyaság, betegség, rokkantság,

fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt (1) bekezdése: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

Az Alaptörvény I. cikke alapján:

„(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

Alaptörvény VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.

Ptk. 2:42. § [A személyiségi jogok általános védelme]

(1) * Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való - bármilyen módon, illetve eszközzel történő - kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.

(2) Az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

2:43. § [Nevesített személyiségi jogok]

A személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen: d) a becsület és a jóhírnév megsértése;

Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdése: "Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához."

a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény

193. § (5) bekezdése: Ha a kormányzati szolgálati jogviszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen, a kormányzati szolgálati jogviszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a kormánytisztviselő részére - az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján - legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalánykártérítést kell fizetni.

a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény

69. § (1) bekezdése A kormánytisztviselőt - a (9) bekezdésben foglalt kivétellel - végkielégítés illeti meg, ha kormányzati szolgálati jogviszonya felmentés vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése következtében szűnik meg.

(2) A végkielégítés összege, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött ideje legalább

a) három év: egyhavi,

b) öt év: kéthavi,

c) nyolc év: háromhavi,

d) tíz év: négyhavi,

e) tizenhárom év: öthavi,

f) tizenhat év: hathavi,

g) húsz év: nyolchavi

- a felmentési idő kezdetekor vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnésekor irányadó - illetményének megfelelő összeg. A végkielégítés mértéke négyhavi illetmény összegével emelkedik, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg. Nem illeti meg az emelt összegű végkielégítés a kormánytisztviselőt, ha valamelyik jogcímen korábban már emelt összegű végkielégítésben részesült. A kifizetett végkielégítés összegét fel kell tüntetni a közszolgálati igazoláson.

A Kúria a Mfv.I.10.009/2020/4. sorszámú ítéletével a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperest [REDACTED] végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezte a perköltségre és illetékre is kiterjedően, az elsőfokú ítéletet e részében megváltoztatva a felperes végkielégítés megfizetésére irányuló keresetét elutasította, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Mindezt annak ellenére tette, hogy mind az első-, mind a másodfokú, sőt maga a Kúria is azt rögzítette ítéletében, hogy a bizalomvesztésre alapított felmondás jogellenes volt. Indokolásának 91. pontjában arra hivatkozik, hogy „Az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv. 193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére.”

Az Alaptörvény 28. cikke szerint „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, a Kúria viszont eljárása során nem alkalmazta a Kttv. 69. §-át, és túlterjeszkedve hatáskörén, jogszabályalkotó módon arra alapította döntését, hogy a „Kttv. 193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére”, noha a hivatkozott jogszabály ilyen rendelkezést nem tartalmaz, sőt a Kttv. 69. §-a kifejezetten ezzel ellentétesen úgy rendelkezik, hogy jár végkielégítés. Kúria ezáltal megsértette az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. A Kttv. 69. §-hoz fűzött fűzött indokolás alapján:

„A **tisztességes végelbánás elvét** érvényesíti a törvény mikor kimondja, hogy a felmentési időre járó díjazáson túl a - a törvényben meghatározott kivétellel - végkielégítés illeti meg a kormánytisztviselőt, ha a jogviszony felmentéssel, vagy államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése miatt szűnik meg. A végkielégítés célja, hogy a **megfelelő anyagi biztonságot teremtsen a kormánytisztviselő számára az új munkalehetőség keresésének időszakában**. A végkielégítés összege a kormánytisztviselői jogviszonyban töltött időhöz igazodik. A végkielégítést a felmentési idő utolsó napján kell kifizetni.”

Mindezek értelmében a végkielégítés nem tartozik a kár, illetve az átalány-kártérítés körébe, az azon felül jár.

A Kttv. 69. §-a rögzíti, hogy mely esetekben jár végkielégítés és a (9) bekezdése tartalmazza a törvényben meghatározott kivételeket. Ezen kivételek nem tartalmazzák azt az esetet, hogy amennyiben a bíróság a Kttv. 193. §. (5) bekezdése szerinti átalány-kártérítést ítél meg, ne járna végkielégítés jogcímén végkielégítés, a Kttv. 193. § (5) bekezdése pedig nem rendelkezik arról, hogy ne járna végkielégítés, a Kúria tehát nem jogértelmező, hanem kvázi jogalkotó szerepében járt el a támadott ítélet meghozatala során.

Indítványozó tudomással bír arról, hogy az Alkotmánybíróság már számos döntésében - köztük a 3295/2019. (XI. 18.) AB döntésében ([36] bekezdés) kimondta, hogy az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság jellemzően a bírói jogértelmezés állított hibájára alapított alkotmány-jogi panaszt – a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben – érdemben nem vizsgálja. Mindazonáltal ugyanezen 3295/2019. (XI. 18.) AB döntésében azt is leszögezte ([38] pont), hogy az Alkotmánybíróság a jogbiztonság követelményével összefüggésben megállapította ugyanakkor azt is, hogy egy szabályozás felülírása, kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. „A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]}.

A Kúria mellékelt Mfv.I.10.009/2020/4 számú ítéletének [90] - [92]. pontjaiban a következőképpen indokolt: "A Kttv. 193. § (5) bekezdése értelmében ha a kormányzati szolgálati viszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen, a kormányzati szolgálati jogviszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a kormánytisztviselő részére – az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján – legalább két, legfeljebb 24 havi illetményének megfelelő átalány-kártérítést kell fizetni.

[91] Az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv. 193. § (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére.

A Kttv. 193. (5) bekezdése alapján megítélt átalány-kártérítés a károsodás bekövetkezésével, azaz a jogviszony megszüntetésével vált esedékessé, ezért a kamat az esedékesség időpontjától jár.

[92] A fentiek alapján a törvényszék ítélete nem sérti a Kttv. 63. § (2) bekezdés e) pontjába, 66. §-ba, 76. § (2) bekezdésébe, valamint a 193. § (3) és (6) bekezdésében foglaltakat. A bíróságok a felek előadását és az eljárás során felmerült bizonyítékot a maguk összességében meggyőződésük szerint bírálták el, így nem sérült a Pp. 206. § (1) bekezdése sem."

A [91] Az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv.193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére.

A Kúria által hivatkozott Kttv. 193. § (5) bekezdése a következőképpen szól: "Ha a kormányzati szolgálati jogviszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen, a kormányzati szolgálati jogviszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a kormánytisztviselő részére - az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján - legalább két, legfeljebb huszonnégyszer havi illetményének megfelelő átalánykártérítést kell fizetni."

A jogszabály sem ezen rendelkezése, sem más szakasza nem mondja ki, hogy a Kttv. 193. §. (5) bekezdése nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére. Ilyen rendelkezést nem tartalmaz a jogszabály. Lévén, hogy a jelen beadvány 2.b. számú pontjában kifejtettek szerint a végkielégítés nem vonható a kártérítés fogalma alá, a Kúria ítéletében már nem csak értelmezte a jogot, hanem contra legem - jogalkotási tevékenységet végzett, ami sérti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvét. A Kúriának ez a "jogalkotási" tevékenysége sérti a jogállamiság elvét, hiszen a Kúria, mint jogalkalmazó azáltal, hogy túlterjeszkedik a jogértelmezési feladatán - önkényes, szubjektív döntést hozott, ezáltal megsértve a jogbiztonság követelményét, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárást, a Kúria ugyanis olyan állítást tesz, amit nem tartalmaz a jogszabály és nem is vezethető le a jogszabályhely rendelkezéseiből.

Ugyancsak a túlterjeszkedést támasztja alá, hogy a Kúria kijelenti az ítélet [89] pontjában, hogy "Az alperes felülvizsgálati kérelmében alappal hivatkozott arra, hogy a végkielégítés a felperesnek nem jár."

A túlterjeszkedés nyilvánvaló, hiszen a Kttv. 69. (9) bekezdése szerint "Végkielégítésre nem jogosult a kormánytisztviselő, ha

a) a felmentés a gyakornoki idő alatt történt;

b) legkésőbb a kormányzati szolgálati jogviszony megszűnésének időpontjában nyugdíjasnak minősül;

c) felmentésére a 63. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott okból került sor;

d) * kormányzati szolgálati jogviszonya a 72. vagy 72/A. § szerint alakult át;

e) * méltatlanság vagy bizalomvesztés címén mentették fel."

A Kúria az hivatkozott ítéletében megállapította, hogy "[84] A munkáltatói jogkör gyakorlója a felperes terhére rótt eseményeket saját, szubjektív értékítélete alapján minősítette, és ennek figyelembevételével döntött a felperes jogviszonyának bizalomvesztés okán történő megszüntetéséről. A bizalomvesztés szubjektív értékítélete alapján történt, az annak alapjául szolgáló alapos és súlyos okok - mint objektív tények - nem voltak megállapíthatók".

A jogerős ítéletet pedig - a végkielégítés megfizetésére irányuló kereset elutasításán túl - hatályában fenntartotta, amelynek alapján nem vitatható, hogy a bizalomvesztésre alapított felmentés jogellenes volt, ennek értelmében végkielégítés jár a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján.

Az Alaptörvény értelmezési szabálya szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.

A Kttv. egy taxáción alapuló, kógens, eltérést, mérlegelést és méltánylást nem engedő, zárt és pontos szabályozást tartalmaz. Az ilyen típusú szabályozás nem enged mozgásteret a jogalkalmazóknak, így a

Kúria részére sem. Az Alkotmánybíróság 3026/2015. (II. 9.) AB határozat értelmében "zárt szabályok felülírása, „kitágítása” a bíróságok részéről ebben az ügyben már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelentett volna, ami felvetette volna a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét is. A jog államiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás."

Az Alkotmánybíróság 3090/2015. (V. 19.) AB határozata értelmében ([21] pont) Alkotmánybíróság már több döntésében is kimondta, hogy a 28. cikkben foglaltak címzettjei a bíróságok, ez a cikk nem fogalmaz meg olyan jogot, amelyre alkotmányjogi panaszt lehetne alapítani. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság „csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel nem orvosolható” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13], megerősítette többek között: 3231/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [7]}. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alaptörvény 28. cikkének sérelmével összefüggésben önállóan nem, hanem csak a XXIV., illetve XXVIII. cikkeikkel együtt vizsgálta.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke értelmében:

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

A fentiek alapján az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga sérült. Az Alkotmánybíróság a 3173/2015. (IX. 23.) AB határozatában a következőket rögzíti:

[46] 3. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben is utal arra a következetes gyakorlatára, amely szerint az Alkotmánybíróság a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}.

[47] Emellett azonban az „Alaptörvény hatálybalépésével immáron az Alkotmánybíróság feladatai közé tartozik a bírói döntések alaptörvény-ellenességének vizsgálata is, amellyel egyidejűleg jelentkezik a tisztességes eljárás megkövetelte gyakorlati szempontok [...] meghatározásának igénye is” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [29]}.

[48] Ezzel összefüggésben szükséges utalni az Alkotmánybíróságnak arra a gyakorlatára, amely szerint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) gyakorlata segítséget nyújthat az alkotmányos - Alaptörvényben és nemzetközi egyezményben rögzített - alapvető jogok értelmezéséhez, tartalmuk és kiterjedésük meghatározásához. Az Emberi Jogok Európai Egyezményében (a továbbiakban: EJE) biztosított jogok jelentéstartalma ugyanis az EJEB egyedi ügyekben hozott döntéseiben testesül meg, amely elősegíti az emberi jogok értelmezésének

egységesen érvényesülő felfogását {4/2013. (II. 21.) AB határozat, Indokolás [19]}. Az EJEB gyakorlatának figyelembevétele nem eredményezheti az Alaptörvényből le nem vezethető jog biztosítását, azonban magában foglalja az Alaptörvényben biztosított alapvető jog korlátozása megítélésekor az EJEB által biztosított védelmi szint garantálását. Az EJEB gyakorlata az alapvető jogoknak azt a minimum szintjét határozza meg, amelyet minden részes államnak biztosítania kell. Az Alkotmánybíróság azonban ettől eltérő, magasabb követelményrendszert is kialakíthat az emberi jogok (alapvető jogok) védelmére.

[49] Az Alkotmánybíróság erre alapítottnan áttekintette az EJEB-nek az adott ügyben felmerült kérdéssel kapcsolatba hozható gyakorlatát.

[50] Az EJEE 6. cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az EJEB a bírói döntések tartalmával összefüggésben jellemzően azt hangsúlyozza, hogy valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét [Taxquet kontra Belgium (926/05); 2010. november 16.].

[51] Az EJEB a bíróságok jogértelmezésével összefüggő ügyekben a jogértelmezés állított hibáját kizárólag akkor vizsgálja, hogy ha az a tisztességes eljárás más részjogosítványával {például: nyilvános tárgyaláshoz való jog [Rvabykh kontra Oroszország (52854/99), 2003. július 24.], vagy a bíróságok kiszámítható, egységes értelmezésen alapuló joggyakorlatának hiányával [Beian kontra Románia (30658/05), 2007. december 6.]} összefüggésben eredményezi a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.

[52] Ez utóbbi ügyben kifejtett állásponttal hasonlóságot mutat az Alkotmánybíróságnak az a gyakorlata, miszerint egy szabályozás felülírása, kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási - tulajdonképpen jogalkotási - tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. „A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]}

E körben hivatkozom arra, hogy azáltal, hogy a Kúria önkényesen, a jogértelmezést meghaladóan - már jogalkotói tevékenységet ellátva - járt el, azt eredményezte, hogy a kiszámítható, egységes értelmezésen alapuló joggyakorlat elve sérült.

Az Indítványozó esetében a Kúriának a bíróságok kiszámítható, egységes értelmezésen alapuló joggyakorlatának hiányával összefüggésben eredményezi a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.

A Kúria ítélete az Indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sérti.

Az Alkotmánybíróság több alkalommal kijelentette, hogy a contra legem jogértelmezés és jogalkalmazás csak kivételesen alapozza meg az alaptörvény-ellenességet, mégpedig akkor, ha a contra legem jogalkalmazás egyben a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban foglalt feltételek fennállása esetén alaptörvény ellenesnek (contra constitutionem) minősül.

A 3 feltétel:

- indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolja meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazza.
- a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe.
- harmadrészt, ha a bíróság döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapítja, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó a jogi szabályozás elfogadásával és hatályba léptetésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezett (20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]).

A hivatkozott AB határozat [23] pontjában az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a bírói függetlenségnek nem korlátozza, sokkal inkább biztosítja a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.

Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a törvényszék contra legem jogalkalmazása **három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági sérelem szintjére**, és sértette az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Egyrészt a törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe. **Harmadrészt a törvényszék önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezte.**

Ügyemben a Kúria indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy azt követően, hogy valamennyi bírósági fórum azt állapította meg, hogy a bizalomvesztésre alapított felmentésem jogellenes volt, miért nem alkalmazza a Kttv. 69. § (2) bekezdését, amely szerint "a kormánytisztviselőt - a (9) bekezdésben foglalt kivétellel - végkielégítés illeti meg, ha kormányzati szolgálati jogviszonya felmentés vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése következtében szűnik meg.

(2) A végkielégítés összege, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött ideje legalább

- a) három év: egyhavi,
- b) öt év: kéthavi,
- c) nyolc év: háromhavi,
- d) tíz év: négyhavi,
- e) tizenhárom év: öthavi,

f) tizenhat év: hathavi,

g) húsz év: nyolchavi

- a felmentési idő kezdetekor vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnésekor irányadó - illetményének megfelelő összeg. A végkielégítés mértéke négyhavi illetmény összegével emelkedik, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg. "

Ezáltal az első feltétel teljesült - hiszen nem indokolta, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazza.

A második feltétel, amely szerint a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe, ugyancsak teljesül, hiszen a végkielégítés kérdését az előzőekben hivatkozott Kttv. 69. § (2) bekezdése szabályozza, ítéletét viszont egy teljesen más jogcím, a kárártalány körébe vonja.

A harmadik feltétel, amely szerint a bíróság döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapítja, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó a jogi szabályozás elfogadásával és hatályba léptetésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezett - oly módon teljesül, hogy nem egy hatályon kívül helyezett bírósági gyakorlatra alapítja a Kúria az ítéletét, hanem egy nemlétező rendelkezésre. Az ítélet 91. pontjában a Kúria ugyanis azt állítja, hogy a Kttv. 193. §. (5) bekezdése nem ad lehetőséget az ártalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére, noha ilyen rendelkezést nem tartalmaz a Kttv.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”. Az első- és másodfokú bíróság teljes mértékben helyt adott az Indítványozó, mint Felperes keresetének, majd az alperes kezdeményezésére a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a végkielégítést nem ítélte meg az Indítványozónak. A Kúria ítélete ellen jogorvoslatnak nincs helye. Az Indítványozó ennek értelmében már nincs abban helyzetben, hogy megillessen őt a jogorvoslat a Kúria ítéletével szemben.

Az Alaptörvény I. cikke „(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

Az Indítványozó munkához való jogát és ezzel összefüggésben a végkielégítéshez való jogát is sérti a Kúria határozata.

A Kúria a sérelmezett ítéletének azon rendelkezésével, hogy Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezésével, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperest [REDACTED] végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezte a perköltségre és illetékre is kiterjedően, megsértette az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésben foglalt jogát „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait

és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.” A Kúria ítéletével sérültek az Alaptörvény 28. cikkében foglaltak is amely szerint „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.”, továbbá az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésében foglaltak is („Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek”), mindezek eredményeképpen mivel a Kúria már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási - tulajdonképpen jogalkotási - tevékenységet fejtett ki, megvalósítja a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. Hivatkozunk arra, hogy ezáltal a jogállamiság elve is sérült, hiszen a jogállamiság elvéből, követelményéből következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás. A Kúria támadott ítéletével tehát sérült a jogbiztonság elve is.

A Kúria ítélete ugyancsak sérti az Indítványozó **Alaptörvény** XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglalt jogát az alábbiak szerint:

„(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának **szociális biztonságot nyújtson**. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.”

A végkielégítés bérjellegű jövedelemnek számít, ami után közterhet és adót kell fizetni. Az Indítványozó több éve folyamatosan a közszférában végzett határozatlan időre szóló jogviszonya jogellenes megszüntetésével a végkielégítéshez fűződő jogát törölte a Kúria döntése. Mind az elsőfokú, mind a másodfokú, mind pedig a felülvizsgálati eljárásban bizonyítást nyert, hogy a bizalomvesztésre alapított felmentés (amely esetén nem jár végkielégítés a Kttv. 69. § (9) bekezdése alapján) jogszerűtlen volt. Mindez azt eredményezi, hogy az Indítványozó munkanélkülisége önhibáján kívül következett be. Mivel valamennyi bírósági fórum szerint a felmentés jogellenes volt, az Indítványozónak a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján emelt összegű, összesen 10 havi végkielégítés jár. Indítványozó a nyugdíj összegének megállapításánál hátrányos helyzetben került, ugyanis a végkielégítés jogcímén kapott juttatás beleszámított volna a nyugdíj megállapításánál, a kártérítésnél viszont ez az összeg nem számítható be. Mindezek alapján sérült az Indítványozónak az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésében foglalt szociális biztonsághoz való joga, továbbá az Indítványozónak az Alaptörvény XIX. cikk (4) bekezdésében rögzített állami nyugdíjra vonatkozó jogosultságát is sérti a Kúria hivatkozott ítélete.

A Kúria ítélete a [91] pontban azt mondja ki, hogy „az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv. 193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére”, noha a hivatkozott jogszabályhely nem rendelkezik arról, hogy nem jár végkielégítés, viszont a Kttv. 69. §-a pedig egyértelműen rögzíti, hogy esetünkben jár a végkielégítés, ezáltal az Kúria a fent előadottak alapján nem jogértelmező, hanem jogalkotó szerepkörben meghozott támadott ítélete megsérti az Indítványozó Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt (1)

bekezdése szerinti „Magyarország független, demokratikus jogállam” rendelkezésnek a jogállamiság fogalmával összefüggő jogbiztonsághoz fűződő jogát.

A Kúria ítélete az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését abban a tekintetben sérti, hogy a jogállamiság fogalmától elválaszthatatlanok az eljárási garanciák, hiszen azok eleve a jogállamiság, illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak.

A jogbiztonság tekintetében az államtól és elsősorban a jogalkotótól azt várják el, hogy a jog egésze, egyes részterületei, és egyes szabályai is világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára. A Kúria mellőzte a tisztességes végelbánás elve szerint az Indítványozót megillető végkielégítést megalapozó rendelkezést és ezáltal az Indítványozó jogbiztonsághoz fűződő jogát megsértve a Kttv. 193. § (5) bekezdésére alapította az ítéletét, amely egy teljesen más jogcímnek, az átalánykártérítésnek a kérdését rendez, amely teljes mértékben elkülönül a végkielégítés jogcímétől.

E körben előadjuk, hogy az Indítványozónak mind a jogbiztonsághoz való jogát, mind pedig az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt „(1) A törvény előtt mindenki egyenlő.” rendelkezését sérti, hogy a határozatban a Kúria úgy értelmezi a Kttv. 193. § (5) bekezdését – a Kttv. 69. §-a ellenére – hogy „az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv. 193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére” (ítélet [91. pont]), hiszen a végkielégítés a 69. § -ban foglaltak szerint a letöltött idő alapján alanyi jogon jár.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésére való hivatkozás kapcsán az Alkotmánybíróság felhívta az Indítványozó figyelmét arra, hogy Alkotmánybíróság egyenlőséggel kapcsolatos gyakorlata szerint alkotmányellenes megkülönböztetés csak összehasonlítható – azonos csoportba tartozó – személyi körben lehetséges. Az Alkotmánybíróság célszerű azt is megjelölni, hogy mely jog tekintetében áll fenn a megkülönböztetés, és hogy e jogot az Alaptörvény biztosítja-e. Hátrányos megkülönböztetés jellemzően akkor állhat fenn, ha a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos az alanyok elbírálása, jogaik és kötelezettségeik meghatározása.

A 3195/2020. (VI. 11.) AB határozat [39] pontjában rögzítette, hogy az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdése alapján a törvény előtt mindenki egyenlő; továbbá Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a diszkrimináció tilalma a jogrendszer egészét átható alkotmányos alapelveként kapott értelmezést. Ez alapján valamely megkülönböztetés alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó, egymással összehasonlítható jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne [10/2015. (V. 4.) AB határozat, Indokolás [19]; 3031/2019. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [27]]. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelme miatti alaptörvény-ellenesség akkor állapítható meg, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos - homogén - csoportba tartozó (egymással összehasonlítható helyzetben lévő) jogalanyok között tesz különbséget, és a különbségtétel nem igazolható, azaz az eltérő szabályozásnak nincs észszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka, vagyis önkényes [lásd például: 14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [32]; 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [80]].

A jelen ügyben a homogén csoportot a jogviszonyban töltött végkielégítésre jogosultak köre képezi. Az Indítványozó 10 havi végkielégítésre jogosult a jogviszonyban töltött idő alapján a Kttv. 69. §-a szerint. A Kúria a támadott ítéletben a végkielégítésre jogosultak és az Indítványozó között tesz

önkéntesen különbséget azáltal, hogy azt mondja ki, hogy az Indítványozónak, mint Felperesnek nem jár végkielégítés.

Azáltal viszont, hogy a Kúria a határozatában a Kttv. 193. § (5) bekezdésében foglalt legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalánykártérítést körébe vonja a végkielégítést, amely jelen esetben 10 hónap, olyan szempontból is sérti a törvény előtti egyenlőség jogát, mivel például egy húsz évet jogviszonyban töltött személynél, akit a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján + 4 havi illetmény is megillet, mert jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg, úgy az összesen 12 havi illetménynek megfelelő összeg lenne, ami azt eredményezi, hogy a maximális 24 havi illetményből kizárólag további 12 havi illetményt követelhetne, amely sérti az egyenlő elbánás elvét, és a törvény előtti egyenlőség elvét, hiszen egy olyan Kttv. hatálya alá tartozó személy, akinek nem jár végkielégítés az ott töltött ideje alapján, követelheti akár a 24 havi illetményének megfelelő összeget, míg az Indítványozó a 10 havi végkielégítés után kizárólag 14 havi illetménynek megfelelő összeget követelhet a maximális 24 haviból. Mindezek alapján a határozat sérti az Indítványozó tekintetében a törvény előtti egyenlőség jogát. Itt a homogén csoportot azok a végkielégítésre jogosultak képezik, akiknek egyébként még kára is felmerült a jogviszony jogellenes megszüntetésével kapcsolatban, - mint jelen esetben az Indítványozónak - kár jogcímén ugyanis kizárólag csak legfeljebb 14 havi illetménynek megfelelő összeget követelhetne, ellentétben azokkal, akik nem jogosultak végkielégítésre, de káruk merült fel a jogviszony jogellenes megszüntetésével kapcsolatban, hiszen ők maximális 24 havi kártérítést követelhetnek. Az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt és ezzel összefüggésben a 28. cikke szerint állított alapjogsérelem tehát a Kúria ítéletét érdemben befolyásolta, hiszen azt állapította meg, hogy az Indítványozónak, mint felperesnek nem jár végkielégítés.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke értelmében:

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

A Kúria a jogviszony jogellenes megszüntetése tekintetében az elsőfokú és másodfokú bíróság döntését helyben hagyta. A jogellenes munkaviszony megszüntetése következtében a Kttv. 193.§ (5) bek. szerinti kártérítési kötelezettség jogszerűségét elfogadta.

Ugyanakkor a Kúria azzal a megállapításával, miszerint bizalomvesztés jogcímen a végkielégítés nem jár / Kttv. 69. § (9) bekezdés e) pontja értelmében végkielégítésre nem jogosult a kormánytisztviselő, ha méltatlanság vagy bizalomvesztés címén mentették fel./ továbbra is fenntartotta felperessel, mint Indítványozóval szemben a munkáltató által ellene felhozott „vádat”, miszerint nem jogosult végkielégítésre, úgy hogy a „bűnössége”, felelőssége bíróság által jogerősen nem lett megállapítva.

A Kúria ítéletében nem tett eleget a teljes körű reparációs kötelezettségének, hiszen kijelentette, hogy végkielégítés nem jár, noha megállapította, hogy az Indítványozó, mint felperes felmentése jogellenes volt. Azáltal, hogy a Kúria azt az álláspontot alakította ki, hogy nem jár végkielégítés – megjegyezzük jogértelmező hatáskörét túllépve – azt jelenti, hogy a bizalomvesztés továbbra is fennáll az Indítványozó, mint felperessel szemben, ennek eredményeképpen az Indítványozó a hatósági szférában nem tud elhelyezkedni, ezáltal pedig sérül az Indítványozó Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében foglalt joga, mely szerint "Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad

megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.” Indítványozónak az a joga, hogy a képzettségének megfelelő munkát vállalhasson a Kúria támadott ítéletében foglaltak - amely azt rögzíti, hogy nem jár végkielégítés az Indítványozónak, ezáltal továbbra is fenntartja a bizalomvesztés, mint felmentési indok alaposságát – kizárt, hiszen egyetlen hatóság sem alkalmaz olyan munkavállalót, akinek a jogviszonya bizalomvesztésre hivatkozással szűnt meg.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése értelmében „Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

Az Alaptörvény 28. cikke „**A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.** A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló **javaslat indokolását** kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” Az Alaptörvény XXVIII. cikkével összhangban értelmezve: „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. (2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése alapján: „**(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes. (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és fogyatékkal élőket.**

Az Alaptörvény XIX. cikk (1) és (4) bekezdése úgy rendelkezik) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának **szociális biztonságot nyújtson.** Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt (1) bekezdése: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

Az Alaptörvény I. cikke alapján:

„(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

Alaptörvény VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. Ptk. 2:42. § [A személyiségi jogok általános védelme]

(1) * Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való - bármilyen módon, illetve eszközzel történő - kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.

(2) Az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

2:43. § [Nevesített személyiségi jogok]

A személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen: d) a becsület és a jóhírnév megsértése;

Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdése: "Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához."

a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény

193. § (5) bekezdése: Ha a kormányzati szolgálati jogviszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen, a kormányzati szolgálati jogviszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a kormánytisztviselő részére - az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján - legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalánykártérítést kell fizetni.

a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény

69. § (1) bekezdése A kormánytisztviselőt - a (9) bekezdésben foglalt kivétellel - végkielégítés illeti meg, ha kormányzati szolgálati jogviszonya felmentés vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése következtében szűnik meg.

(2) A végkielégítés összege, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött ideje legalább

a) három év: egyhavi,

b) öt év: kéthavi,

c) nyolc év: háromhavi,

d) tíz év: négyhavi,

e) tizenhárom év: öthavi,

f) tizenhat év: hathavi,

g) húsz év: nyolchavi

- a felmentési idő kezdetekor vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnésekor irányadó - illetményének megfelelő összeg. A végkielégítés mértéke négyhavi illetmény összegével emelkedik, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg. Nem illeti meg az emelt összegű végkielégítés a kormánytisztviselőt, ha valamelyik jogcímen korábban már emelt összegű végkielégítésben részesült. A kifizetett végkielégítés összegét fel kell tüntetni a közszolgálati igazoláson.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A Kúria a Mfv.I.10.009/2020/4. számú ítéletében az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésébe és a 28. cikkébe ütköző módon azt állapította meg, hogy nem jár végkielégítés az Indítványozónak (Felperesnek) és Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperest [REDACTED] végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezte a perköltségre és illetékre is kiterjedően.

[REDACTED] Indítványozó az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági ügy felperese, az alábbi ügyben kezdeményezem eljárás lefolytatását.

A Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság Mfv.I.10.009/2020/4 számú ítélete rendelkező része szerint a Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperes [REDACTED] végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezi a perköltségre és illetékre is kiterjedően, az elsőfokú ítéletet e részében megváltoztatva a felperes végkielégítés megfizetésére irányuló keresetét elutasítja, egyebekben a jogerős ítéletet hatályban fenntartja.

Az Alaptörvény 28. cikk-ben a Felülvizsgálati tevékenységet folytató bíróság részére előírt tevékenységét működését szabályozza "A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

A Kúria eljárása során nem volt figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében írtakra, ítéletében nem komplexen alkalmazta a 2011. évi CXCV. tv. 193.§. és a 69.§ (9) bek e) pontját ezzel megsértve az Alaptörvény XXVIII. cikke által részemre biztosított alapjogot, miszerint

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Nem, mint jogszabály alkalmazó, hanem mint jogszabály alkotó járt el, ezzel a jogellenes munkaviszonyom megszüntetésének jogi elismerésétől ellentétesen, az anyagi és erkölcsi jogsérelmem kompenzálása nem történt meg, jogos érdekem és jogi helyzetem sérült. A Kúria döntése ellen jogorvoslatra nincs mód.

Az Indítványozó álláspontja szerint a Kúria, mint Felülvizsgálati Bíróság Mfv.I.10.009/2020/4 számú támadott ítélete sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, R) cikk (2) bekezdésében és 28. cikkében foglaltakat, továbbá a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjogot, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvét, az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében, valamint a XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglaltak is és a VI. cikk (1) bekezdésben jó hírnévhez való jogot.

Az Alaptörvény 28. cikk-ben a Felülvizsgálati tevékenységet folytató bíróság részére előírt tevékenységét működését szabályozza "A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indoklását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

A Kúria eljárása során nem volt figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében írtakra, ítéletében nem komplexen alkalmazta a 2011. évi CXCV. tv. 193.§. és a 69.§ (9) bek e) pontját ezzel megsértve az Alaptörvény XXVIII. cikke által részemre biztosított alapjogot, miszerint

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Nem, mint jogszabály alkalmazó, hanem mint jogszabály alkotó járt el, ezzel a jogellenes munkaviszonyom megszüntetésének jogi elismerésétől ellentétesen, az anyagi és erkölcsi jogsérelmem kompenzálása nem történt meg, jogos érdekem és jogi helyzetem sérült. A Kúria döntése ellen jogorvoslatra nincs mód.

Röviden összefoglalva az, hogy az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdéséből is következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjog gyakorlatilag csak akkor biztosított, ha a peres eljárás során a bíróság a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikkének figyelembevételével azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi. Amennyiben a bíróság az Alaptörvény 28. cikkének mellőzésével jár el, azaz a jogszabályokat nem céljuknak megfelelően, a közjó érdekében alkalmazza, sérül a jogállamiság követelménye, a hatalommegosztás elve és a tisztességes bírósági eljárás, valamint a jogorvoslat nem biztosított, amely egyben alapjogi sérelmet is eredményez.

Azáltal, hogy a Kúria a támadott ítéletben azzal indokol, hogy a Kttv. 193. §. (5) bekezdése nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére és ezáltal az Indítványozónak (felperesnek) nem jár végkielégítés, nem jogértelmező, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási feladatot látott el, a jogszabályt felülírta, hiszen a Kttv. 193. § (5) bekezdése nem mondja ki, hogy az átalány-kártérítésen felül nem jár végkielégítés.

A jogbiztonság követelményével összefüggésben Indítványozó hivatkozik arra, hogy egy szabályozás felülírása, kitágítása a Kúria részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, és sérti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvét. A jogállamiság elvéből, követelményéből következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. A Kúria önkényesen döntött a támadott ítéletben, amelynek eredményeképpen sérült a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.

Azáltal, hogy a Kúria a támadott ítéletében azt rögzítette, hogy az Indítványozónak (felperesnek) nem jár végkielégítés - noha a végkielégítéshez való joga a Kttv. 69. §-a alapján fennáll - diszkriminatív módon megsértette az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvét. Ugyancsak sérült az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése is, amely szerint Magyarország külön intézkedésekkel védi többek között a nőket és az időseket, azáltal, hogy a Kúria nem ítélte meg a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján járó végkielégítést, noha annak egy része (4 havi végkielégítés) a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján az időseket támogató rendelkezésként került rögzítésre, miszerint a végkielégítés mértéke négyhavi illetmény összegével emelkedik, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg. A jogellenes felmondás eredményeként – noha a bizalomvesztés nem állhat fenn – a Kúria nem ítélte meg a végkielégítést, az Alaptörvény XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglaltak is sérültek szociális biztonságra vonatkozó követelmény és az időskori megélhetés biztosításához való jog. A támadott ítélet rendelkezése, amely szerint nem jár végkielégítés az Indítványozónak arra enged következtetni, hogy a bizalomvesztés a továbbiakban is fennáll, amely ellehetetleníti az Indítványozó azon törekvését, hogy csaknem 20 éve folytatott szakmájában helyezkedjen el, szakképzettségének megfelelően, ezáltal sérül az Indítványozó Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében foglalt joga a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához. Tekintettel arra, hogy az építésügyi hatóságnál dolgozó köre rendkívül zárt kör, az alkalmazottak ismerik egymást. A hír elterjedésével, hogy az Indítványozónak nem ítélte meg a Kúria a végkielégítést, az alkalmazottak és a vezetőség arra következtet a Kttv-ben foglaltak alapján, hogy a bizalomvesztés az Indítványozóval szemben továbbra is fennáll, ezért sérült az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti jó hírneve.

Ezért indítványoztam alkotmányjogi panasz eljárást a Kúria döntése ellen, amiben kértem az ítélet alaptörvény ellenességének megállapítását és az ítélet megsemmisítését.

A jelen indítvány 1. e) pontjában kifejtettük a Kúria döntésének alaptörvény-ellenességét, azt részletesen indokoltuk.

Az 1. e) pontban rögzítettek kiegészítéseként Indítványozó a következőket adja elő:

A végkielégítés

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 69. § (1) bekezdése értelmében kormánytisztviselőt - a (9) bekezdésben foglalt kivétellel - végkielégítés illeti meg, ha kormányzati szolgálati jogviszonya felmentés vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése következtében szűnik meg.

A (2) bekezdés értelmében a végkielégítés összege, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött ideje legalább

- a) három év: egyhavi,
- b) öt év: kéthavi,
- c) nyolc év: háromhavi,
- d) tíz év: négyhavi,
- e) tizenhárom év: öthavi,
- f) tizenhat év: hathavi,
- g) húsz év: nyolchavi

- a felmentési idő kezdetekor vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnésekor irányadó
- illetményének megfelelő összeg. A végkielégítés mértéke négyhavi illetmény összegével emelkedik, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg.

A közszerződési tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény Magyarázata szerint végkielégítésre jogosult a kormánytisztviselő, ha kormányzati szolgálati jogviszonyának meg-szüntetésére felmentés, vagy a közigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése miatt kerül sor. Ez utóbbi jogviszony megszűnési módot a Kttv. már nem felmentési okként nevesíti, hanem önálló megszűnési jogcímként, ugyanakkor ez nem érinti a végkielégítésre való jogosultságot.

A közszerződési tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 69. § (9) bekezdése szerint végkielégítésre nem jogosult a kormánytisztviselő, ha

- a) a felmentés a gyakornoki idő alatt történt;
- b) legkésőbb a kormányzati szolgálati jogviszony megszűnésének időpontjában nyugdíjasnak minősül;
- c) felmentésére a 63. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott okból került sor;
- d) kormányzati szolgálati jogviszonya a 72. vagy 72/A. § szerint alakult át;
- e) méltatlanság vagy bizalomvesztés címén mentették fel.

A hivatkozott jogszabály 66. § (1) bekezdése szerint bizalomvesztésnek minősül, ha a kormánytisztviselő a 76. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget.

(2) A bizalomvesztés indoka kizárólag a kormánytisztviselő magatartásában, illetve munkavégzésében megnyilvánuló és bizonyítható tény lehet.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a bizalomvesztésre alapított felmentés jogellenes volt. Ezt a másodfokú bíróság, valamint a felülvizsgálati jogkörben eljáró Kúria is helybenhagyta.

A Kúria ennek ellenére a sérelmezett Mfv.I.10.009/2020/4. sorszámú ítéletének rendelkező részében úgy határozott, hogy a "Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperest ■■■■■ végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezi a per költségeire és illetékekre is kiterjedően, az elsőfokú ítéletet e részében megváltoztatva a felperes végkielégítés megfizetésére irányuló keresetét elutasítja, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja."

A Kúria ítéletének [88] pontjában úgy érvel, hogy a kártérítés összegének mérlegelésénél értékelni kellett, hogy a felperes jogviszonya bizalomvesztéssel szűnt meg, valamint életkorából adódóan már nehezebben tudott elhelyezkedni. 2018. május 10-én határozatlan idejű közszerződési jogviszonyt létesített ■■■■■ beruházási szakreferens munkakörben, így a megítélt 20 havi illetményének megfelelő általános-kártérítés nem minősül eltúlzottnak. figyelemmel arra, hogy a felperes végkielégítésre ezen a jogcímen nem volt jogosult (Kttv. 69. § (9) bekezdés e) pont). [89] pontjában úgy folytatja, hogy "az alperes felülvizsgálati kérelmében alappal hivatkozott arra, hogy a végkielégítés a felperesnek nem jár".

A [90] pontban rögzíti, hogy a Kttv. 193. § (5) bekezdése értelmében, ha a kormányzati szolgálati viszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen, a kormányzati

szolgálati jogviszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a kormánytisztviselő részére – az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján – legalább két, legfeljebb 24 havi illetményének megfelelő átalány kártérítést kell fizetni.

A [91] pont szerint az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv. 193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére.

A Kttv. 193. (5) bekezdése alapján megítélt átalány-kártérítés a károsodás bekövetkezésével, azaz a jogviszony megszüntetésével vált esedékessé, ezért a kamat az esedékesség időpontjától jár.

A [92] pont értelmében a „fentiek alapján a törvényszék ítélete nem sérti a Kttv. 63. § (2) bekezdés e) pontjába, 66. §-ba, 76. § (2) bekezdésébe, valamint a 193. § (3) és (6) bekezdésében foglaltakat. A bíróságok a felek előadását és az eljárás során felmerült bizonyítékot a maguk összességében meggyőződésük szerint bíralták el, így nem sérült a Pp. 206. § (1) bekezdése sem.

A [93] A Kttv. 193.§ (5) bekezdését a törvényszék tévesen értelmezte, ezért a Kúria Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a másodfokú ítéletnek az alperest 10 havi illetménynek megfelelő mértékű végkielégítés megfizetésére kötelező rendelkezését helybenhagyó részét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva a végkielégítés megfizetésére.”

A Kúria arra hivatkozik, hogy a 193. §. (5) bekezdése nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére.

A Kttv. 69. § (1) bekezdése szerint viszont jár a végkielégítés attól függetlenül, hogy kárátalány iránti kérelmet is előterjesztett a Felperes.

A Kttv. 193. §-a felsorolja a jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeit, viszont egyik módnál sem tünteti fel külön a végkielégítést.

„193. § (1) Ha a bíróság megállapítja, hogy a munkáltató a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonyát jogellenesen szüntette meg, a kormánytisztviselő abban az esetben kérheti az eredeti munkakörében történő továbbfoglalkoztatását, ha

a) a megszüntetés a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe [10. § (1) bekezdése], illetve felmentési védelembe (70-71. §) ütközik, vagy a munkáltató megszegi a felmentési korlátozásokra vonatkozó rendelkezéseket [57. § (4) bekezdése, 63. § (4) bekezdése], vagy

b) a munkáltató a választott szakszervezeti tisztségviselő, illetve a munkavédelmi képviselőnek (munkavédelmi bizottság tagjainak) kormányzati szolgálati jogviszonyát a 201. § (1) bekezdésébe, vagy a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 76. §-ának (3) bekezdésébe ütköző módon szüntette meg, vagy

c) a fegyelmi felelősség nem áll fenn, vagy annak megállapítása esetén a hivatalvesztés fegyelmi büntetés nem áll arányban az elkövetett fegyelmi vétség súlyával, vagy

d) a jogviszony megszüntetése az egyenlő bánásmód követelményébe ütközött, vagy

e) a kormánytisztviselő a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését vagy erre irányuló saját jognyilatkozatát sikerrel támadta meg.

(2) A munkáltató kérelmére a bíróság mellőzi a kormánytisztviselő eredeti munkakörbe történő visszahelyezését, feltéve, ha a kormánytisztviselő továbbfoglalkoztatása a munkáltatótól nem várható el. Ilyennek minősül különösen, ha

a) a kormánytisztviselő munkaköre megszűnt,

b) a munkakörét betöltötték,

c) a szervnél létszámcsoökkentést hajtanak végre az ítélet jogerőssé válásakor,

d) a szervnél nincs üres álláshely.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt esetben meg kell téríteni a kormánytisztviselő elmaradt illetményét (egyéb járandóságait), továbbá a jogviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben felmerült kárát is. Nem kell megtéríteni az illetménynek (egyéb járandóságnak), illetve a kárnak azt a részét, amely máshonnan megtérült vagy kellő gondosság mellett megtérülhetett volna. A kellő gondosság elmulasztásának különösen azt kell tekinteni, ha a kormánytisztviselő az állami foglalkoztatási szervvel nem működik együtt a munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése érdekében, nem köt álláskeresői megállapodást, illetve az e szerv által felajánlott - a foglalkoztatás elősegítéséről szóló jogszabályban foglalt feltételekre tekintettel - megfelelő munkahelyet elutasítja, továbbá maga nem keres aktívan munkahelyet. A bíróság a kellő gondosság elmulasztásának az elmaradt illetmény, egyéb járandóságok, illetve a kormánytisztviselői kár megtérítésével kapcsolatos következményét az eset összes körülményének mérlegelése alapján állapítja meg.

(4) Ha a kormányzati szolgálati jogviszony (1) bekezdésben foglalt módon történő jogellenes megszüntetése esetén a kormánytisztviselő az eredeti munkakörébe való visszahelyezést nem kéri vagy a bíróság mellőzi a kormánytisztviselő eredeti munkakörbe történő visszahelyezését, a kormányzati szolgálati jogviszony a jogellenességet megállapító határozat jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Ekkor - a (3) bekezdésben foglaltakon felül a bíróság a munkáltatót - az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelésével - a kormánytisztviselő legalább két-, legfeljebb tizenkét havi illetményének megfelelő összeg megfizetésére kötelezi.

(5) Ha a kormányzati szolgálati jogviszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen, a kormányzati szolgálati jogviszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a kormánytisztviselő részére - az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján - legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalánykártérítést kell fizetni.

(6) A bíróság a kártérítés mértékének megítélésakor figyelembe veszi, hogy a kormánytisztviselő mennyiben tett eleget a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének (kárenyhítés)."

Mindez azt igazolja, hogy a végkielégítés eltérő jogcímen jár, a Kttv. 69. § alapján.

A Kttv. 193. § (5) bekezdéshez fűzött Magyarázata szerint (351. oldal) : Ha a kormányzati szolgálati jogviszonyt nem olyan módon szüntették meg jogellenesen, amely esetben a kormánytisztviselő kérhetné a továbbfoglalkoztatását, a kormánytisztviselő részére – az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján – legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalány-kártérítést kell fizetni. A bíróság a kártérítés mértékének megítélésakor figyelembe veszi, hogy a kormánytisztviselő mennyiben tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének. A korábban hatályos szabályok szerint legfeljebb harminchat havi átlagkeresetnek megfelelő átalány-kártérítés volt kifizethető.

Tekintettel arra, hogy az Indítványozó jogviszonyát az alperes a Kttv. 63. § (2) bekezdésére alapítottan – bizalomvesztésre hivatkozással - szüntette meg, az Indítványozó a Kttv. 193. § (5)

bekezdése szerint nem kérhetett továbbfoglalkoztatást, legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalány-kártérítést követelhet.

A Kttv. Magyarázata a 351. oldalon számba veszi a különböző jogszabályhelyekre alapított jogviszony megszüntetésének eseteit és annak jogkövetkezményeit.

Jogellenes jogviszony megszüntetés következményei (munkáltatói oldal)

A tovább-foglalkoztatás szempontja	Továbbfoglalkoztatást állapít meg a bíróság	Nem állapít meg tovább-foglalkoztatást a bíróság, mert nem kéri a tisztviselő vagy mellőzi a munkáltató kérelmére továbbfoglalkoztatást a bíróság	Nem kérhet a tisztviselő továbbfoglalkoztatást
Megvalósulási esetei	A kormánytisztviselő a Kttv. 193. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben kérheti az eredeti munkakörben történő továbbfoglalkoztatását.	-A kormánytisztviselő a Kttv. 193. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben kér a továbbfoglalkoztatást, de a bíróság a Kttv. 193. § (2) bekezdése alapján mellőzi a visszahelyezést,- A kormánytisztviselő a Kttv. 193. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben kérhetné a továbbfoglalkoztatást, de nem kéri.	Ha a kormányzati szolgálati jogviszonyt nem a továbbfoglalkoztatási esetek szerint szüntették meg jogellenesen.
A jogviszony sorsa a bírósági eljárás alatt	A jogviszony fennáll folyamatosan (utólag állapítják meg)	A jogviszony a jogellenességet megállapító határozat jogerőre emelkedésének napján szűnik meg.	A jogviszony a megszüntetésről szóló jog-nyilatkozat szerinti időpontban megszűnik
A munkáltatónak mit kell megtérítenie	Meg kell téríteni:- az elmaradt illetményt (járandóságokat)- felmerült egyéb kárt (kárenyhítési kötelezettség)	Meg kell téríteni:- az elmaradt illetményt (járandóságokat)- felmerült egyéb kárt (kárenyhítési kötelezettség)- a bíróság a munkáltatót	A kormánytisztviselő részére - az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei

		– mérlegelés alapján - legalább két, legfeljebb tizenkét havi illetménynek megfelelő összeg megfizetésére kötelezi.	súlyának mérlegelése alapján - legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalánykártérítést kell fizetni (kárenyhítési kötelezettség).
--	--	---	---

A munkáltató által történt megszüntetés valamennyi eshetőségét felsorolja, de egyik lehetőségénél sem említi a végkielégítést, egyértelmű módon azért, mert a végkielégítés teljesen más jogcímen jár – amennyiben a Kttv. 69. §-ban foglaltak teljesülnek. Amennyiben a Kúria által kifejtett álláspont lenne az irányadó, abban az esetben semmilyen jogviszony-megszüntése esetén nem járna végkielégítés, hiszen egyik megszüntetési jogcím sem utal vissza arra, hogy jár végkielégítés. Természetesen jár, hiszen az minden kártérítéstől, átalány-kártérítéstől eltérő jogcímen illeti meg az Indítványozót.

A Kúria döntése – amelyben azt rögzíti, hogy nem jár végkielégítés az Indítványozónak (felperesnek) - sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt jogát és ezáltal 28. cikkében foglalt jogot, amely szerint „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.”, sérti továbbá az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését is, amelynek értelmében az „Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek”. A Kúria eljárása során **contra legem** jogértelmezést alkalmazott. Indítványozó álláspontja szerint a munkaügyi bíróságok ítélezési gyakorlatára a zárt jogértelmezés a jellemző, vagyis a jogszabály értelmezése nem haladhatja meg annak jelentéstartalmát, nincs lehetőség annak szűkítésére vagy bővítésére, mert az a kiszámíthatóság és jogbiztonság romlásához vezet. A bírói függetlenségnek nem korláta, sokkal inkább biztosíték a törvénynek való alávetettség: Az Alaptörvény 28. cikke alapján a Kúriának is a jogszabályok céljának megfelelő jogértelmezés alapján kellett volna meghozni döntését, hiszen a vonatkozó jogszabályokat be nem tartó vagy a törvénnyel ellentétes (**contra legem**) jogértelmezés szerint eljáró bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozza.

Mint ahogy azt az indítvány 1. e) pontjában már kifejtettük, az Alaptörvény 28. cikke nem alapjogi rendelkezés, hanem a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabályt tartalmaz, amely nem tekinthető [hasonlóan az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonság elvéhez] olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére alapítva alkotmányjogi panasszal lehetne fordulni az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság az ezzel kapcsolatos álláspontját a 3059/2015. (III.31.) AB végzésében úgy határozta/fogalmazta meg: az Alaptörvény 28. cikkére önmagában alkotmányjogi panasz nem alapítható, a rendelkezés a bíróságok számára fogalmaz meg jogértelmezési követelményt, az indítványozók részére Alaptörvényben biztosított jogot nem tartalmaz. Összefoglalva megállapítható tehát, hogy a bíróságoknak a jogvita eldöntésére irányadó jogot az Alaptörvény 28. cikke szerint kell értelmeznie és az ebben meghatározott alkotmányos követelményt érvényre juttatva kell alkalmazni

A bírósághoz fordulás és a jogorvoslat joga Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglaltak szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. Az alkotmányjogi panaszt előterjesztők nagyon gyakran hivatkoznak az Alaptörvény idézett cikkében foglaltak megsértésére. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság kifejtette: a bírósághoz fordulás joga a tisztességes eljárás egyik részeleme. Amennyiben nincs jogorvoslat borul az egész

Az Alaptörvény több rendelkezéséből kitűnik, hogy a munkán alapuló közösségnek, társadalomnak kiemelt jelentőséget tulajdonít. Az Alaptörvény NEMZETI HITVALLÁS részében rögzíti: „Valljuk, hogy a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.” Az ALAPVETÉS M. cikk (1) bekezdése szerint „Magyarország gazdasága az értékt teremtető munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.” A SZABADSÁG FELELŐSSÉG részében a XII. cikk (1) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz.” Az Alkotmánybíróság a 3134/2013.(VII.2.) AB határozatban a korábbi Alkotmány 70/B. § (1) bekezdését és az Alaptörvény XII. cikkét összevetve megállapította, hogy „tartalmát tekintve azonos a munka és foglalkozás szabad megválasztásának joga is, ugyanakkor az Alaptörvény államcélként fogalmazza meg az ennek megvalósításához szükséges feltételek biztosítását, amit az Alkotmány munkához való jogként deklarált.” Ebben a határozatban az Alkotmánybíróság megerősítette azokat a munka és foglalkozás szabad megválasztásához való jogot érintő megállapításait, amelyeket a 3380/2012.(XII.30.) AB határozatban az Alaptörvény hatályba lépése előtt elfogadott határozataiból vett át. Ennek során kiemelte, hogy a „munka és foglalkozás szabad megválasztásához való alapjog azonban nem alanyi jogot garantál meghatározott foglalkozás folytatásához, tevékenység végzéséhez. Másként megfogalmazva senkinek sincs abszolút joga a meghatározott foglalkozás, illetve valamely foglalkozásnak az általa kiválasztott formában történő gyakorlásához.” A munka végzésére irányuló egyes jogviszonyokra vonatkozó jogállási törvények (Mt., Kjt., Kttv., Áttv., Hszt., Hjt., Bjt., Iasz., Ütv.) több azonos és több hasonló rendelkezést tartalmaznak, az állammal fennálló különleges jogviszonyok tekintetében azonban az alapjogok korlátozása és korlátozhatósága kogens. eltérő szabályozással jelenik meg.

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 5. § (1) bekezdése - amely a közalkalmazotti jogviszonyokban is alkalmazandó a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 2. § (3) bekezdése értelmében - kifejezett rendelkezést tartalmaz arra nézve, hogy a törvény rendelkezéseit Magyarország és az Európai Unió jogrendjével összhangban kell értelmezni. Ebből is következően az Alaptörvény tartalma és az irányadó alapelvek a munkajogban is elsődleges értelmezési alapelvek.

Az Alaptörvény 17. cikke (5) bekezdése adott felhatalmazást az Országgyűlésnek a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) megalkotására. Ennek indoklásából kitűnik, hogy figyelemmel volt az új Mt. rendelkezéseire, s miként az Alaptörvény, e törvény is kiemelt figyelmet fordít a közösség erejének és minden ember becsületének alapját képező munkára. A törvény ezzel összhangban szabályozza a közszolgálatra irányadó általános magatartási szabályokat – szem előtt tartva a köz szolgálatának elsődlegességét és a jó közigazgatásba vetett társadalmi bizalom fenntartásának követelményét, valamint a személyiségi jogok védelmét –, továbbá a közszolgálat alanyainak jogait és köteleességét.

A Kttv. jogszabály 69. §-ához fűzött Indokolás értelmében a végkielégítésnek nem kár-kompenzációs célja van, mint az átalány-kártérítésnek, vagy egyéb kártérítésnek, hiszen a végkielégítésnél nem kára merül fel a félnek:

*„A **tisztességes végelbánás elvét** érvényesíti a törvény mikor kimondja, hogy a felmentési időre járó díjazáson túl a - a törvényben meghatározott kivétellel - végkielégítés illeti meg a kormánytisztviselőt, ha a jogviszony felmentéssel, vagy államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése miatt szűnik meg. A végkielégítés célja, hogy a megfelelő anyagi biztonságot teremtsen a kormánytisztviselő számára az új munkalehetőség keresésének időszakában. A végkielégítés összege a kormánytisztviselői jogviszonyban töltött időhöz igazodik. A végkielégítést a felmentési idő utolsó napján kell kifizetni.”*

A törvényben meghatározott kivételeket a Kttv. 69. § (9) bekezdése tartalmazza. Ezek a következők:

„9) Végkielégítésre nem jogosult a kormánytisztviselő, ha

a) a felmentés a gyakornoki idő alatt történt;

b) legkésőbb a kormányzati szolgálati jogviszony megszűnésének időpontjában nyugdíjasnak minősül;

c) felmentésére a 63. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott okból került sor;

*d) * kormányzati szolgálati jogviszonya a 72. vagy 72/A. § szerint alakult át;*

*e) * méltatlanság vagy bizalomvesztés címén mentették fel.”*

A kivételek közé nem tartozik a Kttv. 193. § (5) bekezdésében foglalt eset, tehát figyelembe véve azt, hogy mind az első- és másodfokú bíróságok, mind a Kúria azt rögzítette, hogy a bizalomvesztés nem áll fenn, a Kttv. 69. §-a alapján a végkielégítés ezen a jogcímen jár a felperesnek (Indíványozónak) a jogszabály rendelkezéseit figyelembe véve.

A 69. § (2) bekezdése szerint *„A végkielégítés összege, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött ideje legalább*

a) három év: egyhavi,

b) öt év: kéthavi,

c) nyolc év: háromhavi,

d) tíz év: négyhavi,

e) tizenhárom év: öthavi,

f) tizenhat év: hathavi,

g) húsz év: nyolchavi

- a felmentési idő kezdetekor vagy az államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnésekor irányadó - illetményének megfelelő összeg. A végkielégítés mértéke négyhavi illetmény összegével emelkedik, ha a kormánytisztviselő kormányzati szolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg.”

A Kttv. mellett a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény ugyancsak rendelkezik a végkielégítésről. Az Mt. 77. §-ához fűzött Kommentár értelmében a végkielégítés jogi természetét tekintve a munkajogviszony meghatározott jogcímekkel történő munkáltatói megszüntetése esetén fizetendő juttatás. A végkielégítés jogintézménye 1991-ben, még az 1967. évi II. törvény

módosításával került be a magyar munkajogba. Az 1991. évi XLVIII. törvényhez fűzött miniszteri indokolás szerint „a törvény kizárja a végkielégítésre való jogosultságot azon dolgozók esetében, akik nyugellátásra szereztek jogosultságot, illetve nyugellátásban részesülnek, továbbá a főállás melletti további munkaviszony (másodállás, mellékfoglalkozás) tekintetében is. Ezekben az esetekben ugyanis a végkielégítés kifizetésének szociális indokai nem érvényesülnek, hiszen a dolgozó mindegyik esetben megfelelő ellátásban részesül.” Ez a megközelítés a végkielégítés ideiglenes jövedelempótló, „szociális” jellegét húzta alá. Végeredményben ez a hozzáállás a hazai jogban napjainkig uralkodónak tekinthető, minden jelenlegi és jövőbeli következményével együtt.

A Kttv. szerint pedig végkielégítés illeti meg a kormánytisztviselőt, ha a jogviszony felmentéssel, vagy államigazgatási szerv jogutód nélküli megszűnése miatt szűnik meg. A végkielégítés célja, hogy a megfelelő anyagi biztonságot teremtsen a kormánytisztviselő számára az új munkalehetőség keresésének időszakában.

A végkielégítés mind a kártérítéstől elkülönült jogcím jár a Kttv. szerint jogviszonyban álló és az Mt. alapján foglalkoztatottnak is.

A Kúria Joggyakorlat-elemző Csoport Összefoglaló véleménye a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeiről ((39. és 40. oldal) a következők szerint rendelkezik (kivonatos változat 6. számú melléklet):

„5.5. pont szerint: A végkielégítés A munkaviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetése miatt a jogellenességgel okozati összefüggésben keletkezett kár megtérítésén túlmenően a munkavállaló bizonyos feltételek fennállása mellett végkielégítésre is jogosult. A kártérítés – és az ennek keretében járó elmaradt jövedelem – mellett a végkielégítés ezen a jogcímen és nem pedig kártérítésként jár. Előfordult olyan kifogásolható ítélet, amelyben a bíróság összeadta és a rendelkező részben egy összegben kártérítésként ítélte meg a végkielégítést. **Ebből következően a végkielégítésben való marasztalásról az ítélet rendelkező részében a kártérítéstől elkülönítve, a juttatást végkielégítésként megnevezve kell rendelkezni.**

5.5.2. pontja értelmében: Kompenzációs átalány és végkielégítés A végkielégítésre jogosultságot az Mt. 82. § (3) bekezdése szabályozza. A kompenzációs átalányra vonatkozó rendelkezéseket a 82. § (4) bekezdése tartalmazza, mely szerint a munkavállaló e jogosultsága a 82. § (1) – (2) bekezdésben foglalt kártérítés és elmaradt jövedelem helyett áll fenn. **Ebből következően a végkielégítés megilleti a munkavállalót: –az elmaradt jövedelem, valamint –a kompenzációs átalány mellett.**”

Tekintettel arra, hogy a végkielégítés mind az Mt., mind pedig a Kttv. alapján meghatározott jogcím, a Kúria Joggyakorlat-elemző Csoport Összefoglaló véleményében foglaltak - amely szerint a végkielégítésben való marasztalásról az ítélet rendelkező részében a kártérítéstől elkülönítve, a juttatást végkielégítésként megnevezve kell rendelkezni és a végkielégítés megilleti a munkavállalót: –az elmaradt jövedelem, valamint –a kompenzációs átalány mellett – ugyancsak vonatkoznak a Kttv. alapján jogviszonyban állókra, ellenkező esetben sérül az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése, amely szerint a „törvény előtt mindenki egyenlő.”

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) korábbi, mint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Új Mt.)

A jogszabály alkotói cél azonos a munkaviszonnyal kapcsolatos szabályozások terén, a szabályozás egyszerű.

38. A felmondás

65. § (1) A munkaviszonyt mind a munkavállaló, mind a munkáltató felmondással megszüntetheti.

66. § (1) A munkáltató felmondását köteles megindokolni. (2)

A felmondás indoka a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, képességével vagy a munkáltató működésével összefüggő ok lehet.

77. § (1) A munkavállalót végkielégítés illeti meg, ha munkaviszonya

a) a munkáltató felmondása, b) a munkáltató jogutód nélküli megszűnése, vagy c) a 63. §

(1) bekezdés d) pontja alapján szűnik meg.

(2) A végkielégítésre való jogosultság feltétele, hogy a munkaviszony a felmondás közlésének vagy a munkáltató jogutód nélküli megszűnésének időpontjában a (3) bekezdésben meghatározott tartamban fennálljon.

(3) A végkielégítés mértéke szabályozva van szintén, a nyugdíj előtt öt év max. 3 hónap 20 év munkaviszony után

a) legalább három év esetén egyhavi,.....

f) legalább huszonöt év esetén hathavi
távolléti díj összege.

(4) A végkielégítésnek a (3) bekezdés

a) a)–b) pontban meghatározott mértéke egyhavi,

b) c)–d) pontban meghatározott mértéke kéthavi,

c) e)–f) pontban meghatározott mértéke háromhavi

távolléti díj összegével emelkedik, ha a munkaviszony az (1) bekezdésben meghatározott módon és a munkavállalóra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belül szűnik meg.

(5) Nem jár végkielégítés a munkavállalónak, ha

a) a felmondás közlésének vagy a munkáltató jogutód nélküli megszűnésének időpontjában nyugdíjasnak minősül, vagy

b) a felmondás indoka a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartása vagy a nem egészségi okkal összefüggő képessége.

44. A munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye

82. § (1) A munkáltató köteles megtéríteni a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt.

(2) A munkaviszony körében elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló tizenkét havi távolléti díjának összegét.

(3) A munkavállaló az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően jogosult a végkielégítés összegére, ha munkaviszonya

a) jogellenesen nem felmondással szűnt meg, vagy

b) munkaviszonya megszűnéskor a 77. § (5) bekezdés b) pontja alapján nem részesült végkielégítésben.

(4) A munkavállaló az (1)–(2) bekezdésben foglaltak helyett követelheti a munkáltatói felmondás esetén irányadó felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összeget.

Az Mt. alapján is külön jogcím alapján jár a végkielégítés.

Ha megszűnik a munkaviszony felmondással jár a végkielégítés időarányosan. Ha a felmentés a munkavállaló magatartásának felróható, akkor nem jár. Amennyiben jogellenes volt a felmentés, tehát a munkáltató indoklása nem volt jogszerű, akkor kártérítés és végkielégítés is jár. Az Mt. nevesíti, hogy ha a munkavállaló nem kapta meg a felmentéskor a végkielégítést, akkor később meg kell kapnia, mert jogellenes volt a felmentés.

Mindezek értelmében a felperest (Indítványozót) 10 havi végkielégítés a megállapított 20 havi átalány-kártérítésen felül illeti meg. Ezt a tényt támasztja alá a **7. szám alatt** csatolt, Mfv.II.10.344/2017/6 Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítéletének [12] pontja, amely szerint „A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.50/2016/19. számú ítéletével a felmentés jogellenességére figyelemmel kötelezte az alperest 5.607.600. forint végkielégítés, 9.346.000 forint és késedelmi kamata átalánykártérítés, 1.482.465 forint szabadságmegváltás és késedelmi kamata, valamint 541.400 forint perköltség megfizetésére.” Ezen ítélet [45]. pontja rögzíti, hogy „az alperes állításával ellentétben helytállóan hivatkozik az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperesre, mint köztisztviselőre a közszolgálati tiszttségviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) rendelkezéseit kell alkalmazni, jogviszonyára nem irányadóak az Mt. szabályai. Az alperesi állítással szemben azonban megállapítható, hogy a Kttv. 107. § (2) bekezdésével tartalmilag megegyező módon rendelkezik az Mt. 125. §-a, amely szerint a munkaviszony megszüntetésekor ha a munkáltató az arányos szabadságot nem adta ki, azt meg kell váltani. Ennek megfelelően az eljáró bíróságok – az alperes elismerésére is figyelemmel – jogszerűen adtak helyt a felperes szabadságmegváltás iránti igényének. [46]. Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.”

Mindez a következőket támasztja alá: A Kttv. szerint jár a végkielégítés az átalánykártérítésen felül, másrészt, amennyiben az egyik jogszabály hasonló módon szabályoz, mint a másik jogszabály, úgy annak rendelkezéseit alkalmazni kell. A végkielégítést mind az Mt., mind pedig a Kttv. szabályozza.

Az ítélet sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményét és az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében biztosított törvény előtti egyenlőség elvét, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat.

A jogbiztonság és ezáltal a jogállamiság nélkülözhetetlen feltétele a törvény előtti egyenlőség, amelyet az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése biztosít. A törvény előtti egyenlőség azt jelenti, hogy a törvényeknek azonosnak kell lennie mindenki számára. A törvény előtti egyenlőség szükséges feltétele a jogalkalmazás egysége. A jogalkalmazás egysége azt jelenti, hogy azonos jogi kérdéseket a bíróságok azonos módon döntenek el, amennyiben nem így járnak el, úgy sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog is.

A Kúria ítélete azonban súlyosan sérti a jogalkalmazás egységének és a törvény előtti egyenlőség követelményét, valamint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mivel az ítélet ellentétes a Kúria Mfv.II.10.344/2017/6 Kúria számú határozatával.

Az Alkotmánybíróság a 3195/2016. (X. 11.) AB határozatában kimondta, hogy "alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet hivatkozni. A 3001/2014. (I. 24.) AB

végzés indokolásának [13] bekezdése ezt úgy értelmezte, hogy az Alaptörvényben biztosított jogoknak két csoportja van. Egyfelől az alapvető emberi és alapvető állampolgári jogok (alapvető jogok, vagy rövid megnevezéssel: alapjogok), melyek az Alaptörvényben jellemzően a Szabadság és felelősség címszó alatt találhatók, másfelől az Alaptörvényben biztosított nem alapvető jogok, vagyis olyan Alaptörvényben biztosított jogok, melyek nem minősülnek alapvető jogoknak.[23] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének az, az indítványokban állított aspektusa, amely szerint a bírósági ítéletek egymással nem állhatnak ellentétben, nem minősül alapvető jognak vagy Alaptörvényben biztosított jognak. Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében pedig a bíróságok jogalkalmazásának egységét a Kúria biztosítja".

3195/2016 (X.11.) AB határozat azonos ügy eltérő döntés

[5] 1.5. A panasz lényege szerint a jogállamhoz tartozó jogbiztonság sérelmét okozza, hogy a Kúria feladata lett volna, hogy a jogvitában felmerült jogértelmezési kérdést az indítványozó számára feloldja, érvényre juttatva ezzel a jogbiztonság követelményét. Azonban a Kúria azáltal, hogy a panasz szerint két, lényegében azonos ügyben egymásnak ellentmondó jogértelmezést fogadott el az azonos jogi helyzet ellenére, elmulasztotta e kötelezettségét, amely az indítványozó tulajdonhoz való jogának sérelmét eredményezte. Az indítványozó utal arra, hogy maga a Kúria is rávilágított K-H-KJ-2014-318. számú határozatában, hogy ugyanazon bíróság által végzett kétféle, de egymással teljesen ellentétes értelmezés bírósági gyakorlatként számúzi a jogalkalmazásból a jogbiztonságot, amely a jogszabályok kiszámítható értelmezésében is megtestesül, illetve konkrétan is sérti a tisztességes eljárásnak a Pp. 2. § (1) bekezdésében írt követelményét, továbbá az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az Emberi jogok és az alapvető szabadsági jogok védelméről szóló Rómában, 1950. november 4-én kelt Egvezmény 6. cikkében foglaltakat.

[A panasz szerint a jogbiztonság és ezáltal a jogállamiság nélkülözhetetlen feltétele a törvény előtti egyenlőség, amelyet az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése biztosít. A törvény előtti egyenlőség azt jelenti, hogy a törvényeknek azonosnak kell lennie mindenki számára. A törvény előtti egyenlőség szükséges feltétele a jogalkalmazás egysége. A jogalkalmazás egysége azt jelenti, hogy azonos jogi kérdéseket a bíróságok azonos módon döntenek el. A fentiekkel ellentétesen az ítélet súlyosan sérti a jogalkalmazás egységének és a törvény előtti egyenlőség követelményét,

[35] Az EJEB a bírói döntések tartalmával összefüggésben azt hangsúlyozza, hogy valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét [Taxquet kontra Belgium (926/05); 2010. november 16.]. Az EJEB ugyanakkor tartózkodik a bíróságok jogértelmezésének tartalmi vizsgálatától. Erre jellemzően akkor kerül sor, ha a bíróságok kiszámítható és egységes értelmezésen alapuló joggyakorlatának hiányával összefüggésben kirívó jogalkalmazási hiba lehetősége merül fel [Beian kontra Románia (30658/05), 2007. december 6.]. [36] Az EJEB által a Beian kontra Románia ügyben kifejtett indoklással hasonlóságot mutat az Alkotmánybíróságnak az a gyakorlata, miszerint egy szabályozás felülrírása, kitágítása felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. Az Alkotmánybíróság szerint ugyanis a „jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]} [37] A fentiekben kifejtettekkel összefüggésben ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a kirívó jogalkalmazási hibák megvalósulásának hiányában a jogszabályokat a bíróságok önállóan értelmezik, és az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör pedig nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a

bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel nem orvosolható {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. [38] A fentiek alapján, úgy gondolom, hogy az adott ügyben felmerült az indítvány érdemi vizsgálatának szüksége a jogbiztonság követelményével [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével] összefüggésben. Ennek keretében az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett volna: az indítványozó megalapozottan állítja-e, hogy a Kúria döntései a jogbiztonság követelményével ellentétben állnak, mert az azonos ténybeli és jogi alapokon álló ügyekben ellentétes tartalmú kötelezést tartalmaznak. Budapest, 2016. október 4. Dr. Czine Ágnes s. k., alkotmánybíró
Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán. Az Alkotmánybíróság a 3173/2015. (IX. 23.) AB határozatában megállapította: „Az EJEB a bíróságok jogértelmezésével összefüggő ügyekben a jogértelmezés állított hibáját kizárólag akkor vizsgálja, hogy ha az a tisztességes eljárás más részjogosítványával {például: nyilvános tárgyaláshoz való jog [Ryabykh kontra Oroszország (52854/99), 2003. július 24.}, vagy a bíróságok kiszámítható, egységes értelmezésen alapuló joggyakorlatának hiányával [Beian kontra Románia (30658/05), 2007. december 6.] összefüggésben eredményezi a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.” (Indokolás [51]) [47]).

Az Mt. 82. §- alapján a kártérítésen felül jár a végkielégítés:

- (1) A munkáltató köteles megtéríteni a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt.
- (2) A munkaviszony körében elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló tizenkéthavi távolléti díjának összegét.
- (3) A munkavállaló az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően jogosult a végkielégítés összegére, ha munkaviszonya
 - a) jogellenesen nem felmondással szűnt meg, vagy
 - b) munkaviszonya megszűnésekor a 77. § (5) bekezdés b) pontja alapján nem részesült végkielégítésben.

A kártérítés teljesen más jogcímen jár, amelynek körébe nem sorolható a végkielégítés.

A Kúria a sérelmezett ítéletének [83] pontja kimondja, hogy a bírói gyakorlat szerint a vezetője bizalmát elvesztette felmentési ok alkalmazása jogellenes, amennyiben a munkáltató fegyelmi eljárás megindítására alapot adó – a Kttv. 76. § (2) bekezdés körébe nem sorolható – kötelezettségszegéssel indokolja a kormánytisztviselő felmentését (EBD2016.M.7.). A 84. pontban pedig rögzítette, hogy a bizalomvesztés szubjektív értékítélet alapján történt, az annak alapjául szolgáló alapos és súlyos okok - mint objektív tények - nem voltak megállapíthatók.

A Kúria a végkielégítés mellőzésével kapcsolatban a sérelmezett ítéletének [88] pontjában a Kttv. 69. § (9) bekezdés e) pontjára hivatkozik:

„9) Végkielégítésre nem jogosult a kormánytisztviselő, ha
 e) méltatlanság vagy bizalomvesztés címén mentették fel”

noha a Kúria is megállapította, hogy a bizalomvesztés nem állhatott fenn, az arra alapított felmentés jogellenes volt. Mindezek alapján jár a végkielégítés a Felperesnek. A Kúria a sérelmezett ítéletének azon rendelkezésével, hogy Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperest ████████ végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezte a perköltségre és illetékre is kiterjedően, megsértette az Indítványozó Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogát, amely szerint „A bíróságok a jogalkalmazás

során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.”, továbbá az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésében foglalt azon jogát, hogy a Kttv. 69. §-a szerinti végkielégítésre jogosult legyen, noha ezen jogszabályi rendelkezés alapján a Felperesnek, mint indítványozónak a végkielégítés kötelezően alkalmazandó jogszabály, a Kttv. 69. §-a szerint jár.

A Kúria ítélete ugyancsak sérti az Indítványozó Alaptörvény XIX. cikk (1) és (4) bekezdésében foglalt jogát az alábbiak szerint:

*(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának **szociális biztonságot nyújtson**. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.*

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

A végkielégítés bérjellegű jövedelemnek számít, ami után közterhet és adót kell fizetni. Az Indítványozó több éve folyamatosan a közszférában végzett határozatlan időre szóló jogviszonya jogellenes megszüntetésével a végkielégítéshez fűződő jogát törölte a Kúria döntése. Mind az elsőfokú, mind a másodfokú, mind pedig a felülvizsgálati eljárásban bizonyítást nyert, hogy a bizalomvesztésre alapított felmentés (amely esetén nem jár végkielégítés a Kttv. 63. § (2) bekezdése e) alapján) jogszerűtlen volt. Mindez azt eredményezi, hogy az Indítványozó munkanélkülisége önhibáján kívül következett be. Mivel valamennyi bírósági fórum szerint a felmentés jogellenes volt, az Indítványozónak a Kttv. 69. § (2) alapján emelt összegű, összesen 10 havi végkielégítés jár. Indítványozó a nyugdíj összegének megállapításánál hátrányos helyzetben került, ugyanis a végkielégítés jogcímén kapott juttatás beleszámított volna a nyugdíj megállapításánál, a kártérítésnél viszont ez az összeg nem számítható be. Mindezek alapján sérült az Indítványozó XIX. cikk (1) bekezdésében foglalt szociális biztonsághoz való joga, továbbá a XIX. cikk (4) bekezdésében az állami nyugdíjra vonatkozó jogosultságát is sérti a Kúria hivatkozott ítélete.

A Kúria ítélete a [91] pontban azt mondja ki, hogy „az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv. 193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére”, noha a hivatkozott jogszabályhely nem rendelkezik arról, hogy nem jár végkielégítés, viszont a Kttv. 69. §-a pedig egyértelműen rögzíti, hogy az Indítványozó esetében jár a végkielégítés, az ítélet ezáltal megsérti az Indítványozó Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti „Magyarország független, demokratikus jogállam.” rendelkezés jogállamiság fogalmával összefüggő jogbiztonsághoz fűződő jogát.

A Kúria ítélete az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését abban a tekintetben sérti, hogy a jogállamiság fogalmától elválaszthatatlanok az eljárási garanciák, hiszen azok eleve a jogállamiság, illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak.

Az Alaptörvényhez fűzött Jogtár Kommentár értelmében: *Az Alkotmánybíróság 1991-től kezdve egyre intenzívebben értelmezte a jogállamiság fogalmát, amelyet alkotmányossági mérceként kezelt és abból több más olyan fogalmat vezetett le, mint a jogbiztonság, amely szintén összetett értelmezést nyert.*

A jogbiztonság tekintetében az államtól és elsősorban a jogalkotótól azt várják el, hogy a jog egésze, egyes részterületei, és egyes szabályai is világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára. Ebből kiindulva, amennyiben a jogszabály egyik szakasza nem rendelkezik egy kérdéssel (jelen esetben a Kttv. 193. § (5) bekezdése a végkielégítésről), viszont a jogszabály egy másik szakasza (jelen esetben a Kttv. 69. §) egyértelműen rögzíti, hogy jár a végkielégítés, az a jogbiztonság elvét sérti, ha a Kúria a felülvizsgálati eljárásban – amely döntése után nincs helye jogorvoslatnak – a jogszabályban foglalt rendelkezést (Kttv. 69. §) mellőzi és **ítéletét egy másik jogszabályhelyére alapítja, amely viszont egyáltalán nem rendelkezik a végkielégítés kérdéséről. A felülvizsgálati eljárásban éppen ez történt, a Kúria mellőzte a tisztességes végelbánás elve szerint az Indítványozót megillető végkielégítést megalapozó rendelkezést és ezáltal az Indítványozó jogbiztonsághoz fűződő jogát megsértve – a Kttv. 193. § (5) bekezdésére alapította az ítéletét, amely egy teljesen más jogcím, az átalánykártérítés kérdését rendez, amely teljes mértékben elkülönül a végkielégítés jogcímétől.**

E körben előadjuk, hogy a támadott ítélet sérti mind a jogbiztonság, mind pedig az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt „(1) A törvény előtt mindenki egyenlő.” rendelkezést, továbbá az Indítványozó XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogát, hogy a határozatban a Kúria úgy értelmezi a Kttv. 193. § (5) bekezdését – a Kttv. 69. §-a ellenére – hogy „az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv. 193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére” (ítélet [91. pont]), hiszen a végkielégítés a 69. § -ban foglaltak szerint a letöltött idő alapján alanyi jogon jár. Azáltal viszont, hogy a Kúria a határozatában a Kttv. 193. § (5) bekezdésében foglalt legalább két, legfeljebb huszonnégy havi illetményének megfelelő átalánykártérítést körébe vonja a végkielégítést, amely jelen esetben 10 hónap, viszont egy húsz évet jogviszonyban töltött személynél, akit a Kttv. 69. § (2) bekezdése alapján + 4 havi illetmény is megillet, mert jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg, úgy az összesen 12 havi illetménynek megfelelő összeg lenne, ami azt eredményezi, hogy a maximális 24 havi illetményből kizárólag további 12 havi illetményt követelhetne, amely sérti az egyenlő elbánás elvét, hiszen egy olyan Kttv. hatálya alá tartozó személy, akinek nem jár végkielégítés követelheti akár a 24 havi illetményének megfelelő összeget, míg az Indítványozó, mivel 10 havi végkielégítés után mivel 24 havi illetménynek megfelelő összeg a maximum, kizárólag 14 havi illetménynek megfelelő összeget követelhet, ezáltal a határozat sérti a törvény előtti egyenlőség jogát. A Kúria ezzel túllépett a jogértelmezési hatáskörén és jogalkotóként járt el.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke értelmében:

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

A Kúria a jogviszony jogellenes megszüntetése tekintetében az elsőfokú és másodfokú bíróság döntését helybenhagyta. A jogellenes munkaviszony megszüntetése következtében a Kttv. 193.§ (5) bek. szerinti kártérítési kötelezettség jogszerűségét elfogadta.

Ugyanakkor a Kúria azzal a megállapításával, miszerint bizalomvesztés jogcímen a végkielégítés nem jár / Kttv. 69. § (9) bekezdés e) pontja értelmében végkielégítésre nem jogosult a kormánytisztviselő, ha méltatlanság vagy bizalomvesztés címén mentették fel./ továbbra is fenntartotta felperessel, mint Indítványozóval szemben a munkáltató által ellene felhozott „vádát”, miszerint nem jogosult végkielégítésre, úgy hogy a „bűnössége”, felelőssége bíróság által jogerősen nem lett megállapítva.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”. Az első- és másodfokú bíróság teljes mértékben helyt adott az Indítványozó, mint Felperes keresetének, majd az alperes kezdeményezésére a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a végkielégítést nem ítélte meg az Indítványozónak. A Kúria ítélete ellen jogorvoslatnak nincs helye. Az Indítványozó ennek értelmében már nincs abban helyzetben, hogy megillessen őt a jogorvoslat a Kúria ítéletével szemben.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozó nyilatkozik, hogy nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését. (nyilatkozat 9. szám alatt mellékelve).

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az 1. szám alatt csatoljuk az ügyvédi meghatalmazást, amely az Alkotmánybíróság Ügyrendje értelmében kifejezetten az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviselőre vonatkozik, és a képviselői jogosultságot teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan igazolja.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

8. szám alatt csatolva az Indítványozó nyilatkozata, amelyben nyilatkozik, hogy a személyes adatai (neve) közzétételéhez nem járul hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

1. számú melléklet: ügyvédi meghatalmazás
2. számú melléklet: a Kúria Mfv.I.10.009/2020/4 sorszámu ítélete
3. számú melléklet: Elsőfokú ítélet
4. számú melléklet: Másodfokú ítélet
5. számú melléklet: A sérelmezett döntés átvételének igazolása
6. számú melléklet: Kúria Joggyakorlat-elemző Csoport Összefoglaló véleménye a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeiről (1., 39. és 40. oldal kivonatos változat)

7. számú melléklet: A Kúria Mfv.II.10.344/2017/6 számú határozata

8. számú melléklet: Nyilatkozat személyes adatok közzétételéről

9. számú melléklet: Nyilatkozat arról, hogy az Indítványozó nem kezdeményezte az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését

Budapest, 2020. szeptember 2.

Az indítványozó, illetve jogi képviselő
neve, aláírása, adatai, elérhetősége:

